
DFS årsberetning 2016

Bestyrelsens beretning, beretninger fra råd og nævn, udvalg og arbejdsgrupper, medlemsorganisationer, vedtægter

Indholdsfortegnelse

1. Bestyrelsens skriftlige beretning	3
I. Hovedprioriteringer i 2016	3
II. Strategi og handlingsplaner	5
III. Interessevaretagelse	5
IV. Innovation og udvikling	6
V. Samfundsdebat	8
VI. Medlemsservice	9
VII. Kommunikation	11
VIII. Internationalt	11
IX. Internt	12
2. Bestyrelsen, interne netværk og fora	13
Bestyrelsen	13
Interne netværk og fora	14
3. Beretninger fra råd, nævn og udvalg	15
Fælles mandat for folkeoplysningsrepræsentanter	15
Beretninger fra råd, nævn og udvalg	17
Repræsentanter nationalt	26
Repræsentanter internationalt	27
DFS Medlemsskaber	27
4. Medlemsorganisationer	28
Medlemsorganisationer, adresseliste	28
Associerede medlemsorganisationer, adresseliste	30
Medlemsorganisationer, antal delegerede	31
5. Vedtægter for Dansk Folkeoplysnings Samråd	32
6. Forretningsorden - repræsentantskabsmødet	35

Beretning for DFS' virksomhed 2016

1. Bestyrelsens skriftlige beretning

I. Hovedprioriteringer i 2016

Hvert år fastlægger bestyrelsen hovedprioriteringerne for arbejdet i en handlingsplan. I 2016 var handlingsplanen opbygget omkring fem indsatsområder, der var defineret i den gældende Strategi 2012-17.

Det har sekretariatet arbejdet ud fra, men med en fleksibilitet der er nødvendig, når ydre omstændigheder skaber forhindringer eller nye muligheder.

1. Indsatsområde Innovation og udvikling

Som årets store tværgående tema var flygtningearbejdet også en hovedprioritering under dette indsatsområde. Gennem netværkets (Folkeoplysning for Flygtnings) udvekslinger af cases og erfaringer, samt Inspirationskataloget og Facebooksiden bidrog vi til udviklingen af nye aktiviteter for flygtninge. Det samme formål havde det, at DFS prioriterede vores egne puljemidler til dette felt.

Der blev udarbejdet en omfattende ansøgning om midler fra Nordisk Ministerråd til et fælles nordisk projekt med indsamling og videnskabelig analyse af folkeoplysningens praksis med integration af flygtninge. Ansøgningen blev imødekommet.

En anden hovedprioritering i handlingsplanen var udviklingen af et begrebsapparat samt metoder til kvalitetsudvikling i folkeoplysningen. I 2016 sikrede vi finansieringen, og projektet er godt i gang i tæt samarbejde med en stor gruppe medlemsorganisationer.

I de projekter DFS-puljerne har støttet og støtter, foregår der et betydeligt innovations- og udviklingsarbejde, som selvfølgelig kommer projektdeltagerne til gode. I handlingsplanen for 2016 var det en hovedprioritering at sikre en

mere aktiv opfølgning og spredning af resultaterne fra disse puljeprosjekter. Dette arbejde er ikke for alvor kommet i gang, men flere af dem har været omtalt i artikler i nyhedsbrevet.

Der blev indgået en stor samarbejdsaftale med KL, FOA og 3F om deres projekt "Bedre til ord, tal og it". Aftalen måtte desværre opsiges igen, da det ikke lykkedes for de folkeoplysende skoler at stå samlet om opgaven.

2. Indsatsområde Interessevaretagelse

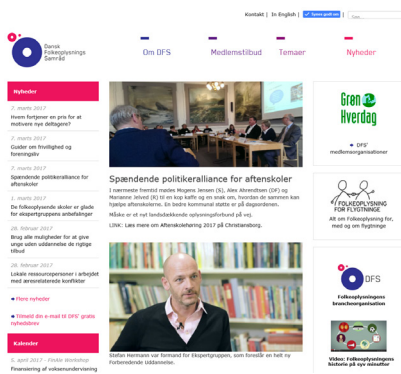
I overensstemmelse med handlingsplanen var det i 2016 en hovedprioritering at skabe alliancer bredt hos Folketingets partier. Det er også lykkedes at skabe et bredt netværk af folkeoplysningsvenner i Folketinget samt gode kontakter til relevante ministre og ordførere i næsten alle partier.

En anden af handlingsplanens prioriteringer var at markere folkeoplysningen på beskæftigelsesområdet med afsæt i en undersøgelse. Der har været lagt en stor indsats i arbejdet med undersøgelsen. Den blev dog først færdig i 2017, og resultaterne peger i forskellige retninger.

Endelig har flygtningearbejdet fyldt meget i overensstemmelse med handlingsplanen. Vi har synliggjort folkeoplysningen og etableret gode kontakter og samarbejdsrelationer til aktører på området: Dansk Flygtningehjælp, Røde Kors, KL og mange kommuner. Til det formål har vi anvendt vores egne medier, Folkemødet, Folkeoplysning for Flygtnings inspirationskatalog, deltagelse i konferencer og invitationer til vores egne arrangementer.

Ud over handlingsplanens prioriteringer af interessevaretagelse har vi lagt væsentlige ressourcer i at fastholde

folkeoplysningens interesser over for påstande om konkurrenceforvridning, og vi har efter mange års indsats fået ændret bekendtgørelsen om FVU, så vores skoleformer får mere rimelige arbejdsbetingelser som driftsoverenskomstparter for VUC.

3. Indsatsområde Medlemsservice

Det blev nødvendigt at udskyde et større fremskridt omkring markedsføring af medlemsservice-tilbud pga. andre opgaver. Vi fik taget de første skridt i arbejdet med at gøre Folkeoplysningens Telt på Folkemødet mere attraktivt. Der har været lagt betydelige ressourcer i Folkemødet, herunder at skabe rammerne for medlemsorganisationernes deltagelse i teltet, og vi lagde i 2016 grunden til større ændringer i 2017. Andre medlemsservice-aktiviteter, som har haft en høj prioritet i perioden, er arbejdet med facilitere netværk, at stille puljemidler til rådighed (både egne og andres) og informationsvirksomheden via hjemmeside, nyhedsbrev og Facebook

4. Indsatsområde: Folkeoplysningspolitisk samfundsdebattør

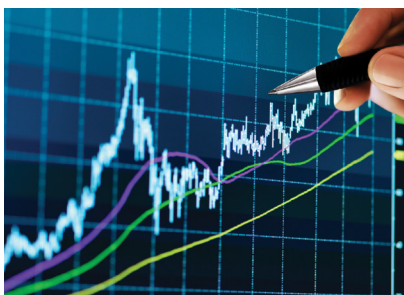
På dette område fastlagde handlingsplan to sammenhængende hovedprioriteringer. Dels skulle vi udvikle bloggen "Værdier på spil", der opstod i forlængelse af debat-uddannelsen for bestyrelsesmedlemmer i 2015. Samtidig skulle vi udvikle og rekruttere til en ny runde af uddannelsen, hvis deltagere skulle supplere den oprindelige gruppe af bloggere. Begge dele blev der investeret arbejdstid i, men det lykkedes ikke at fastholde blogskribenterne omkring opgaven, og trods udvikling af konceptet og omfattende markedsføring var der ikke nok interesserede i debatuddannelsen i 2016. På dette felt markerede vi os til gengæld med udtalelser og debatindlæg i forskellige medier om Folkemødet, ytringsfrihed og flygtningeintegration.

5. Indsatsområde: Øgede ressourcer

Her nåede vi helt og totalt i mål med den ene hovedprioritering i handlingsplanen, idet vi opfyldte den økonomiske femårs plans mål for 2016, og vi havde 75 procent af måltallet for eksterne finansiering i 2017 på plads ved udgangen af 2016. Dette opnåede vi, selv om den anden hovedprioritering ikke lykkedes: at opnå et flerårigt samarbejdsprojekt med en privat fond.

I 2016 havde vi for første gang to akademiske praktikanter tilknyttet, og det var en vigtig styrkelse af sekretariatets ressourcer.

Endelig har det i praksis været en hovedprioritering gennem det meste af året at gøre status over 2012-2017 strategien og at forberede og udvikle en ny strategi for DFS. Ikke mindst har sekretariatet lagt et stort arbejde i at inddrage medlemsorganisationerne i arbejdet med at definere DFS' grundlæggende værdier.

II. Strategi og handlingsplaner

2016 var sidste år i DFS' fem-årige strategi. Det strategiske arbejde i løbet af året har derfor været præget af diskussioner om en ny strategi foruden evaluering af de seneste fem års strategiarbejde.

Den "gamle" strategi var bygget op om en målstyring med et overordnet strategisk mål understøttet af strategiske målsætninger inden for fem indsatsområder: interessevaretagelse, medlems-service, innovation og udvikling samt folkeoplysningspolitisk samfundsdebat. På baggrund af drøftelser med medlemsorganisationer lagde bestyrelsens sig fast på, at det kommende strategiarbejde i højere grad skal bygge på det fælles værdigrundlag i de folkeoplysende organisationer. Derfor er året gået med at undersøge, diskutere og fastlægge det fælles værdigrundlag.

I erkendelse af sekretariatets begrænsede ressourcer og i forlængelse af den tidligere strategi om at strække og supplere ressourcerne har bestyrelsen valgt fremover at fokusere indsatsen på færre områder og at prioritere netværk, videndeling, facilitering og koordinering som metode. Det er en arbejdsmetode, der trækker på viden og ressourcer i hele medlemskredsen og hos samarbejdspartnere.

De fire indsatsområder er reduceret til to aktivitetsområder: interessevaretagelse og medlems-service. Vi ser, at interessevaretagelse får stigende betydning for folkeoplysningens samfundsmæssige placering fremover, derfor vil det være et område, der opprioriteres i de kommende år.

Arbejdet med at nå de strategiske målsætninger i Strategi 2012-2017 blev udmøntet i årlige handlingsplaner, der indeholdt det enkelte års prioriteringer og mere konkrete mål og aktiviteter. Skridt for skridt har de årlige handlingsplaner i 2012, 2013, 2014, 2015 og 2016 bragt os tættere på målsætningerne. I afsnit I beskrives prioriteringerne og resultatopnåelsen i 2016.

I sensommeren 2016 evaluerede bestyrelsen den samlede femårige strategi i forhold til de målsætninger, der var sat op. Det er bestyrelsens vurdering, at vi er kommet rigtig langt i forhold til den overordnede strategiske målsætning om, at DFS skal bevæge sig "fra en konsensusorganisation, der primært stiller sig til rådighed for medlemsorganisationerne, til at blive en debatskabende

organisation, der også inspirerer og udfordrer medlemsorganisationerne og har en holdning til samfundsudviklingen generelt".

I forhold til målsætningerne for de fire indsatsområder er det vurderingen, at vi er kommet et skridt nærmere på alle områder men nogle mere end andre. Vi er kommet længst i forhold til medlems-service, mens det ikke helt er lykket at komme så langt, som vi gerne ville i forhold til at blive en folkeoplysningspolitisk samfundsdebat. I forhold til innovation og udvikling er vi kommet fint i gang, mens implementeringen kan forbedres. På interessevaretagelsen er det lykket at blive hørt i flere sammenhænge, men vi mangler noget i forhold til at opnå konkrete resultater.

III. Interessevaretagelse

1. Folketing/regering

DFS' indsats for at varetage folkeoplysningens interesser over for folketing og regering foregår på flere niveauer. Vi holder møder med ministre, ordførere på de relevante områder og særlige venner af folkeoplysningen blandt folketingsmedlemmerne. Her fremlægger vi dokumentation, ideer og forslag. Derudover er vi løbende i kontakt med embedsmænd, der beskæftiger sig med vores område. Vi indsender høringssvar til lovforslag og bekendtgørelser, og vi fremlægger vores synspunkter i medierne.

I 2016 fortsatte vi arbejdet med at begrænse skaderne af en vejledning, som Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen udsendte i november 2015 til kommunerne. På informationsmøder med kommunerne trak Konkurrencestyrelsen i land og forklarede, at afgørelsen om støtte er helt op til kommunerne. På det tidspunkt overvejede de at udsende en ny vejledning, men det er dog ikke sket.

I begyndelsen af året blev der indgået et politisk forlig om integration med fokus på at få flygtninge "i job fra første dag". Det betød en svækkelse af den fagligt kompetente sprogundervisning. DFS gjorde opmærksom på problemerne i denne strategi.

I forlængelse af en meget omtalt TV2-udsendelse vedtog Folketinget en ændring af folkeoplysningsloven, som fastslår, at foreninger, der udbreder demokratifjendtlige synspunkter, ikke kan modtage folkeoplysningsstøtte. Efter DFS' opfattelse er definitionen af, hvad der er

demokratifjendtlige tilkendegivelser, og hvem der udtaler dem med hvilken kasket på og ved hvilke lejligheder, meget uklar. Vi vurderer, at det vil pålægge foreningerne en intern kontrol, der ikke er i overensstemmelse med de grundlæggende frihedsrettigheder, og potentielt lægge begrænsninger i medlemskredsen, som ikke er i overensstemmelse med folkeoplysningslovens krav om åbenhed og medlemskab.

Et gennemgående tema i vores dialog med embedsmænd og politikere er det stadig faldende kommunale tilskud til folkeoplysningen. Også i 2016 har vi på forskellig vis arbejdet for en ændring af lovgivningen, der kan sikre en mindstegrænse for kommunernes støtte og som blandt andet kan medvirke til indsnævre de enorme forskelle kommunerne indbyrdes.

Både DFS og en række medlemsorganisationer modtager støtte fra udlodningsmidlerne, også kaldet tipsmidlerne. Denne støtte har været faldende i en årrække, fordi omsætningen har været faldende. Derfor har vi i tæt samarbejde med idrættens organisationer og DUF arbejdet for at få nye regler for beregningen og udlodningen. Vi måtte ind i 2017, før der blev indgået en politisk aftale om dette.

DFS' indtægter blev ikke direkte påvirket af Finansloven for 2017, men en række medlemsorganisationer blev endnu en gang ramt af nedskæringer. Vi har taget disse problemer op i forbindelse med møder med folketingsmedlemmer. Derudover har vi arbejdet med bekendtgørelsen om FVU og med barrierer for flygtninges deltagelse i folkeoplysning.

2. Kommunalt

Det kommunale område har ikke været prioriteret som et selvstændigt område i 2016, men har haft stor bevågenhed i forskellige konkrete sammenhænge. Bl.a. i forhold til en sag om konkurrence, der beskrives ovenfor, i forhold til Folkeoplysning for Flygtninge, der beskrives i afsnit V/1, og i forhold til projekt "Bedre til ord, tal og it", der beskrives i IV/4.

3. Råd og nævn

DFS udpeger, indstiller eller foreslår repræsentanter for enten offentligheden, civilsamfundet, folkeoplysningen eller DFS i en række råd, nævn og udvalg. Disse pladser giver mulighed for at udøve interessevaretagelse, øge folkeoplysningens synlighed og fremme de folkeoplysende værdier i en række sam-

menhænge. Derfor har DFS haft fokus dels på at udvide antallet af organer, som vi er repræsenterede i, dels på at klæde vores repræsentanter på til opgaven. I løbet af 2016 er vi ikke blevet repræsenteret flere steder end tidligere. Fokus i året har været kompetenceudvikling og erfaringsudveksling mellem repræsentanterne. I august blev der holdt et seminar for repræsentanterne. Det årlige møde i november måtte aflyses pga. for få tilmeldinger. Der er fremover brug for at se på, hvordan vi skal indrette arbejdet til gavn for DFS' repræsentanter.

4. Høringer

DFS er høringspart i forhold til lovgivning mv. på en lang række områder primært på Kulturministeriets og Undervisningsministeriets ressortområder. Men en målrettet indsats for at blive høringspart på bredere samfundsrelaterede emner betyder, at vi også modtager forslag i høring fra bl.a. Justitsministeriet, Uddannelsesministeriet og Integrationsministeriet.

De høringssvar, som DFS afgiver, koordineres med relevante medlemsorganisationer. Princippet er, at DFS gerne afgiver høringssvar, men undgår at afgive svar i modstrid med medlemsorganisationer. Derfor undlader vi typisk at afgive svar, hvis der ikke kan bringes overensstemmelse mellem medlemsorganisationerne. I 2016 har DFS udarbejdet otte høringssvar vedr. forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning, integration, folkeoplysningsloven, ny dagsorden for færdigheder i Europa, arbejdsmarkedsuddannelser samt DIIS.

IV. Innovation og udvikling

1. Kontaktudvalget vedr. FVU, OBU og SPUV

Kontaktudvalget er DFS' faglige forum for FVU, OBU, SPUV og STU (forberedende voksenundervisning, ordblindeundervisning, specialundervisning for voksen og særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse).

Udvalget har i 2016 holdt to møder, hhv. i marts og august, foruden en del mailkorrespondance. Udvalgets arbejde og møder har i 2016 bl.a. handlet om interessevaretagelse ift. regelændringer på FVU- og OBU-området (standard-driftsoverenskomst, tilsynsvejledning, bekendtgørelse m.m.) og ift. de teknisk/administrative udfordringer, som imple-

menteringen af et nyt administrationssystem har medført for de lokale udbydere.

2. Brobygningsnetværket

DFS' brobygningsnetværk repræsenterer de folkeoplysende skoleformer, som arbejder med unge og disses overgang mellem grundskole og ungdomsuddannelse eller beskæftigelse. Netværket har i 2016 holdt et møde i april, et planlagt møde i november blev udsat til 2017 grundet flere afbud og manglende relevans, og derudover har netværket været i løbende mailkorrespondance.

Netværket har i årets løb bl.a. arbejdet med at koordinere interessevaretagelse på området, herunder drøftet betydningen af erhvervsskolereformen for de forberedende tilbud. Derudover har året båret præg af, at mange af udvalgets medlemmers har deltaget i diverse råd, ekspert- og referencegrupper under Undervisningsministeriet. Netværket er blevet brugt til at dele erfaringer om dette. Man har med særlig stor interesse fulgt Ekspertgruppen for bedre veje til en ungdomsuddannelse, hvorfra der kommer en række anbefalinger primo 2017.

En del af de forberedende tilbud og skoleformer har været genstand for eksterne undersøgelser igangsat af ministerier, råd eller private interesseorganisationer. Også i denne forbindelse har de involverede brugt netværket til at dele erfaringer omkring dette.

3. FGK – Folkeoplysningens Grundkursus

DFS udviklede i tæt samarbejde med de fem store oplysningsforbund i 2014-16 et grundkursus for folkeoplysere, primært aftenskolere, og i nogen grad bestyrelsesmedlemmer og administrativt personale, sekundært en bredere målgruppe inden for flere af DFS' medlemsorganisationer.

Formålet med kurset er at øge bevidstheden om folkeoplysningens fælles opgave, historiske grundlag og pædagogiske metoder samt de enkelte foreningers særlige værdigrundlag.

Materialerne til kurset består af en 7-minutters film om folkeoplysningens historie samt to deltagerkompendier og tilhørende undervisermateriale. Kurset har i 2016 været afholdt 14 gange i regi af de fem oplysningsforbund, med i alt 156 deltagere.

Projektet er støttet af Kulturministeriet og blev i 2016 afsluttet med rapport og regnskab hertil. Udbredelsen af FGK-

kurserne følges i 2017-18 af DFS' sekretariat i samarbejde med Oplysningsforbundenes Fællesråd.

4. Bedre til ord, tal og it

I efteråret 2015 skabte formanden en mulighed for samarbejde mellem DFS og Kommunernes Landsforening (KL), FOA og 3F om deres fælles projekt "Bedre til ord, tal og it". Efter lange forhandlinger hen over efteråret 2015 og vinteren 2016 faldt en aftale endelig på plads.

Aftalen var, at DFS skulle håndtere kontakten til lokale udbydere af kurser inden for dansk, regning og it til kommunalt ansatte i 15 kommuner og indsamle de nødvendige data vedr. screening og kurser.

Aftalen blev udfordret af konkurrencen internt mellem de forskellige lokale udbydere, som DFS' medlemsorganisationer repræsenterer. Det lykkedes ikke for os og de folkeoplysende skoler at stå samlet om opgaven. Derfor måtte DFS desværre opsige aftalen i sensommeren 2016.

5. Kvalitetsprojektet

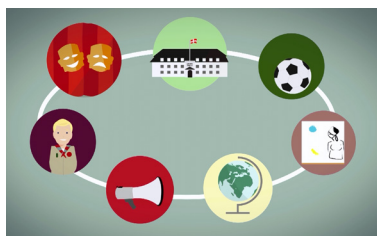
DFS igangsatte i efteråret et kvalitetsprojekt, som støttes af Kulturministeriet. Projektet går ud på at beskrive kvalitetsparametre for folkeoplysningen, at indsamle gode eksempler på, hvordan der allerede arbejdes med kvalitet, og at udarbejde et værktøj, der kan bruges i arbejdet med at udvikle kvalitet.

Danmarks Evalueringsinstitut indgår i projektet og bidrager med oplæg, rådgivning og sparing i processen. 16 af DFS' medlemsorganisationer deltager i projektet, som skal være afsluttet i første kvartal af 2018.

6. AE-PRO

DFS var partner i det tre-årige europæiske projekt AE-PRO, som blev afsluttet i december 2016.

AE-PRO står for "European Adult Education (young) Professionals Learning Platform". I projektets sidste år har den elektroniske platform, som projektet har udviklet, været brugt til at gennemføre 2. runde af et online kursusforløb omhandlende forskellige emner inden for feltet voksenlæring, f.eks. medborgerskab, demokrati og deltagelse. Der har deltaget et ganske tilfredsstillende antal kursister fra forskellige europæiske lande, f.eks. er det første webinar blevet set 527 gange.

I forbindelse med udviklingen af Folkeoplysningens grundkursus blev der produceret en videofilm om Folkeoplysningens historie.

7. VIFO

Videncenter for Folkeoplysning (Vifo) afholder hvert år et Perspektivforum om Vifo's arbejde med deltagelse af DUF og DFS.

Efter en aktivitetsmæssig træg opstartperiode har Vifo i løbet af dette år offentliggjort flere relevante analyser på det folkeoplysende område herunder større analyser om mental sundhed, om unge i aftenskolen samt om fritidsvaner fra Aalborg kommune.

8. Beskæftigelsesundersøgelse

I januar 2015 modtog DFS tilskud fra Kulturministeriet til at undersøge effekten af folkeoplysende forløb i beskæftigelsesindsatsen i form af daghøjskole og daghøjskolelignende forløb.

Pga. ressourcebegrænsninger i sekretariatet kom arbejdet først i gang i 2016. Analysebureauet mploy vandt DFS' udbud af delelementer af undersøgelsen. Mploy har henover 2016 udarbejdet den kvantitative analyse, som er baseret på indhentet registerdata. Professor (MSO) Thomas Bredgaard er inkluderet i projektet til at kvalitetssikre en perspektivering baseret på en virkningsevalueringstilgang.

Rapporten er endnu under udarbejdelse, og projektet forventes afsluttet i foråret 2017.

9. FinALE

FinALE (Financing Adult Learning in Europe) er et projekt med samarbejdspartnere fra Portugal, Belgien, Østrig, Irland, UK og Tyskland foruden Danmark. Projektet ledes af EAEA og finansieres af Erasmus+. Projektet løber i perioden 2016-2017 (inkl.) og har til formål komme med anbefalinger vedr. finansieringsmodeller inden for voksenlæringssektoren.

10. Nordisk Flygtningeprojekt

DFS fik i 2016 tilskud fra Nordisk Ministerråd til et fælles nordisk projekt. Opgaven er at udarbejde anbefalinger til indsatser for flygtninge ud fra folkeoplysningens bidrag til best practice. Grundet manglende sekretariatskapacitet blev styringen og ejerskabet af projektet overdraget til Studieförbundet i Sverige. DFS fortsætter som partner og har bidraget med fem beskrevne cases, som indgår i en samling af i alt 22 cases fra Sverige, Norge, Finland, Danmark og Island.

Et udvalg af forskeres skal herefter give deres bidrag, og foreløbige resultater vil

blive præsenteret på en nordisk konference i maj 2017. Den samlede rapport samt anbefalinger til Nordisk Ministerråd vil ligge klar efter sommerferien 2017.

V. Samfundsdebat

1. Folkeoplysning for Flygtninge

DFS igangsatte i januar 2015 initiativet Folkeoplysning for Flygtninge. Initiativet har karakter af et samarbejde mellem DFS og interesserede medlemsorganisationer, hvor alle bidrager med ressourcer i form af arbejdstimer og nogle også med økonomi til fælles aktiviteter. Initiativet har stået for en ny måde at arbejde på i DFS, hvor vi samles om en fælles fokuseret indsats, der både bidrager til udvikling af folkeoplysende aktiviteter og metoder til at nå nye målgrupper og bidrager med materiale til interessevaretagelse og synliggørelse af folkeoplysningen.

I 2016 kom antallet af deltagende medlemsorganisationer op på 25 organisationer, inkl. DFS. Deltagerne har mødtes i alt fem gange i løbet af året. En af gangene foregik det på et asylcenter og flere gange med præsentation af folkeoplysende aktiviteter for, med eller om flygtninge. I regi af initiativet blev der i 2016 udarbejdet et inspirationskatalog med 12 cases i den trykte version og yderligere tre i den elektroniske, der har været holdt et lokalt møde i samarbejde med Frederikshavn Kommune, og initiativet har givet input til et nordisk projekt, der samler erfaringer fra de nordiske lande.

I forlængelse af initiativet har DFS arbejdet politisk i forhold til det integrationsprogram regeringen lancerede i foråret 2016.

2. Folkemøde

DFS var igen stærkt engageret i Folkemødet på Bornholm i 2016 med Folkeoplysningens Telt, DFS-arrangement i teltet, Speakers' Corner og Folkemødets Dialogpris. Størstedelen af sekretariatet deltog.

I Folkeoplysningens Telt gennemførte medlemsorganisationer og en enkelt samarbejdspartner 22 forskellige arrangementer.

DFS var vært for et debatarrangement, der satte fokus på samarbejdet om flygtningeintegration mellem folkeoplysning og kommuner.

Sammen med Bornholms Tidende stod vi Speakers' Corner, der i år havde større publikum og større publikumsinddra-

gelse, især pga. en ny talerstolsvært, Valdemar Pustelnik. Vi fortsatte samarbejdet om Folkemødets Dialogpris med Bornholms Regionskommune, DUF og Lead Agency. Ved hjælp af en ny app opnåede vi betydeligt flere nomineringer i 2016 end tidligere. Prisen er nu en integreret del af Folkemødets officielle åbning og afslutning. Sekretariatet præsenterede derudover folkeoplysningsholdninger ved andres arrangementer, plejede gamle kontakter og etablerede nye.

3. Ytringsfrihed

Med ændringerne af folkeoplysningsloven som anledning markerede DFS sig i den offentlige debat om ytringsfrihed. Vi trak tråden tilbage til DFS' dannelse som værn om demokratiske frihedsrettigheder og DFS' værdisæt. Vi inddrog andre trusler mod ytringsfrihed, herunder den indirekte trussel der ligger i den såkaldte postfaktuelle debat og den hadske tone i debatten på de sociale medier. Med et debatindlæg på Altinget præsenterede formanden en samlet fremstilling af disse holdninger.

Endelig har vi kontaktet justitsministeren mhp. at få mulighed for at udpege et medlem af den Ytringsfrihedskommission, der indgår i regeringsgrundlaget.

4. Puljeadministration for Folketinget – Vestindien og Reformationen

DFS fik i foråret 2016 af Folketingets Præsidium til opgave at administrere og fordele midler for to puljer til folkeoplysende aktiviteter i 2017 om hhv. markeringen af 100-året for salget af de Dansk-Vestindiske Øer og for Fejringen af 500-året for Reformationen.

Denne opgave har DFS' sekretariat varetaget i andet halvår af 2016, hvor midlerne i de to puljer, hhv. 1,3 mio. kr. (Vestindien) og 3 mio. kr. (Reformationen) blev uddelt på hhv. 19 projekter/aktiviteter for Vestindien-puljen og 29 projekter for Reformationspuljen. I 2017 forestår administrationsarbejdet med at modtage regnskaber og rapporter for de afviklede projekter og rapportere til Folketinget.

VI. Medlemsservice

1. DFS-Puljer

Medlemmer af DFS kan søge om støtte fra tre forskellige puljer:

- Støttepulje til folkeoplysning
- Udviklingspulje til folkeoplysning

- Udviklingspulje til lokal folkeoplysning

Ansøgninger til alle tre puljer behandles på samme måde, og ansøgningsfristen for alle tre puljer er den 1. september. Sekretariatet vurderer ansøgningerne efter bestyrelsens kriterier. I 2016 ønskede bestyrelsen at prioritere ansøgninger indenfor områderne "Folkeoplysning for flygtninge" og "Fokus på folkeoplyseren" i de to udviklingspuljer. På den baggrund beslutter sekretariatet hvilke ansøgninger, der kan imødekommes, og hvor stort et tilskud der kan gives. Sekretariatets beslutning godkendes af et udvalg under bestyrelsen. Evt. klager over sekretariatets eller udvalgets beslutninger behandles af bestyrelsen.

Støttepuljen til folkeoplysning er en pulje, hvor der kan søges om tilskud til drift, ordinær aktivitet, uddannelse etc. Målgruppen er "økonomisk trængende" medlemsorganisationer. Der kan max. bevilges 35.000 kr. pr. ansøger. Puljen var i 2016 på 251.431 kr. Der blev uddelt i alt 245.000 kr. til 7 ansøgere. Restbeløbet er overført til 2017.

Projekterne med organisationsnavn i parentes: • Festskrift 75 års jubilæum (Folkevirke) • Oprettelse af digital medlemsdatabase (DAOS) • Udvikling og optimering af hjemmesiden (DEO) • Konference m.m. (Økonet) • Udgivelse af særnummer af blad (Grøn Hverdag) • Planlægning og koordination af kampagne (KULU) • Undersøgelse af lokalafdelinger (SFOF).

Udviklingspulje til folkeoplysning. Den søgbare pulje til udviklingsprojekter var i 2016 på 633.000 kr. Der kom i alt ni ansøgninger, og der blev givet fire bevillinger på i alt 397.800 kr. Restbeløbet er overført til 2017. Projekterne med organisationsnavn i parentes: • Global Storytellers podcasts (Folkehøjskolerne) • Favnde folkeoplysning (DATS) • Flygtningen som folkeoplyser (SFOF) • Folkets tænketank om EU's fremtid (DEO).

Udviklingspulje til lokal folkeoplysning. Kulturministeriet bevilger hvert år et årligt beløb til udviklingsprojekter. I 2016 var bevillingen på 800.000 kr. DFS fik i 2016 i alt 14 ansøgninger, og der blev givet 7 bevillinger på i alt 776.000 kr. Projekterne med organisationsnavn i parentes: • Nydanskere byder flygtninge velkommen (Folkevirke) • Tanker på tværs – frivillige og flygtninge (Fora) •

Udvikling af finansielt bæredygtige aktiviteter for flygtninge (LOF) • Kulturmøder (AOF) • Integration gennem folkeoplysning (AOF) • Mad & debat (Økonet) • Den digitale folkeoplyser i FVU og OBU (Daghøjskoleforeningen)

En evaluering af DFS' puljer sidst på året 2016 viste en stor tilfredshed hos medlemsorganisationerne med puljerne, den ubureaukratiske ansøgningsproces, muligheder for sparring og rådgivning og informationsniveauet generelt. Der var også ønsker til mere vidensdeling på tværs af medlemsorganisationer/projekter og om kursustilbud til styrkelse af medlemsorganisationernes kompetencer udi fundraising.

2. DFS Læring

DFS Læring er den samlede betegnelse for DFS' udbud af læringsaktiviteter. Det gælder faglige fora, kurser, møder og konferencer. Nogle af de faglige fora er beskrevet under deres faglige område i denne beretning, de øvrige findes i listen over DFS' udvalg og fora.

DFS' medlemskonference i 2016 handlede om lokal folkeoplysning, dvs. folkeoplysningens udfordringer og potentialer uden for de store byer. I alt var godt 60 personer fra DFS' medlemsorganisationer med til konferencen, som blev holdt på Comwell Korsør.

Oplægsholdere var bl.a. Annette Aagaard Thuesen fra Center for Landdistriktsforskning, SDU, chef for uddannelse til alle unge i Holbæk, Julie Becher, forfatter Erling Jepsen og Venstres undervisningsordfører Anni Matthiesen.

De blev bistået af en række værdifulde bidrag fra DFS' medlemsorganisationer, ligesom der undervejs var tid til erfaringsudveksling og netværk. Et 70-mandskor bestående af tidligere kursister fra Grundtvigs højskole opførte et overdådigt, nyskrevet sangværk "Solskin og Sorten Muld".

I foråret udbød DFS et debattør-kursus blandt ansatte og tillidsvalgte i DFS' organisationer. Der var tale om en videreudvikling af det kursus, som vi tidligere har gennemført for bestyrelsesmedlemmer. Der var desværre ikke nok tilmeldte til at gennemføre kurset.

3. IT

DFS hjælper medlemsorganisationerne med hosting af hjemmesider og e-mail. Ordningen af gratis for medlemmerne. DFS hjælper foreningerne med rådgivning om IT og kan tilbyde en hjemmesideløsning baseret på Umbraco CMS med mulighed for integreret nyhedsbrev. DFS varetager den tekniske vedligeholdelse af løsningen.

Det er især de mindre medlemsorganisationer, der benytter sig af disse tilbud.

4. Indkøb

DFS og medlemsorganisationerne har mulighed for at foretage indkøb gennem SKI-aftalerne. DFS kan hjælpe medlemsorganisationerne med at komme i gang med at benytte aftalerne. Foreningerne kan bl.a. opnå store besparelser på indkøb af IT-udstyr, kopimaskiner, telefoni og internet-forbindelser. Det er vigtigt at følge med på SKI's hjemmeside. For at kunne benytte SKI, skal offentlige tilskud udgøre mindst 50 % af organisationens samlede omsætning.

DFS har allerede hjulpet flere medlemsorganisationer med at få softwaredonationer gennem TechSoup Danmark. Vi arbejder sammen med TechSoup for at gøre det så nemt som muligt for medlemsorganisationerne.

5. Medie-abonnementer

DFS tilbyder medlemsorganisationer at indgå i vores abonnement på medieovervågningstjenesten Infomedia. Ved årsskiftet gjorde to medlemsorganisationer brug af dette tilbud.

DFS tilbyder også medlemsorganisationerne at indgå i et kollektivt abonnement på en eller flere af Altingets tema-portaler. Da kontrakten blev fornyet i november 2016, valgte seks medlemsorganisationer at gøre brug af tilbuddet.

6. Medlemsrundtur

Med det formål at drøfte fælles udfordringer og udviklingsmuligheder og at få en bedre fornemmelse af medlemsorganisationernes behov påbegyndte DFS' formandskab og sekretariatsleder i 2014 en tur rundt til medlemsorganisationerne.

I 2016 har der været holdt møder med Sammenslutningen af Lokalarkiver, Folkevirke, Foreningen af Folkehøjskoler i Danmark, Kvindernes U-landsudvalg, Dansk Kvindesamfund og DATS - landsforeningen for dramatisk virksomhed. Dermed har der været holdt møder med i alt 20 af DFS' 36 medlemsorganisationer.

Frivillige foreninger, bl.a. mange af DFS' medlemsorganisationer, kan nu få softwaredonationer fra Techsoup. DFS hjælper med det praktiske.

VII. Kommunikation

1. Hjemmeside

Hjemmesiden bruges:

- til at publicere nyheder og aktuelle synspunkter i artikler, der distribueres via nyhedsbrevet,
- til at give adgang til grundlæggende information om DFS,
- til at præsentere DFS' medlemstilbud
- som vidensbank for folkeoplysningsrelevante temaer.

I 2016 påbegyndte vi en mobiloptimering af hjemmesiden, som gør den anvendelig på smartphones.

2. Nyheder om Folkeoplysning

Det elektroniske nyhedsbrev Nyheder om Folkeoplysning udkom 37 gange. Modtagerne består primært af:

- Ansatte, tillidsvalgte og frivillige i medlemsorganisationerne, på landsplan og lokalt
  - Kommunalpolitikere, kommunalt ansatte og medlemmer af folkeoplysningsudvalg
  - Andre personer med relation til undervisning, uddannelse og pædagogik
- I 2016 gennemførte vi en abonnementskampagne over for ansatte, tillidsvalgte og frivillige i vores medlemsorganisationer. Det bragte abonnementstallet op på 1.700, en nettofremgang på 150.

3. Facebook

Facebook-siden "Folkeoplysningen" bruges fortrinsvis til at udbrede DFS' og medlemsorganisationernes holdninger, der udspringer af interessevaretagelse eller deltagelse i samfundsdebatten ud fra folkeoplysningens værdier. Også i 2016 har udviklingsarbejdet omkring Facebook fokuseret på Folkeoplysning for Flygtninges Facebook-side.

4. Elm

Elm (European lifelong learning magazine) er et tværeuropæisk webmagasin. Det blev skabt i slutningen af 2015 ved en sammenlægning af LlinE og InfoNet, hvor DFS havde været partner i sidstnævnte.

DFS er også partner i Elm og bidrager med redaktionel arbejdskraft. Elm udgav fire temanumre i 2016.

5. LEK

Kredsen omkring Elm arbejder også sammen om et Erasmus+-projekt (EU), der hedder Let Europe Know about adult education (LEK). LEK skal udvikle

undervisningsmidler og materialer, der styrker voksenundervisere/folkeoplysere kommunikationskompetencer ift. interessevaretagelse, markedsføring og vidensdeling. LEK arbejder tæt sammen med Elm.

5. Kampagnevideoer

DFS deltog i et andet Erasmus+-projekt (EU) – Live and Learn – med partnere i Finland, England, Tyskland og Portugal. Derudover er EAEA partner. Projektets producerede to kampagnevideoer for voksenuddannelse og folkeoplysning pr. deltagerland. En deltagerfokuseret og en underviserfokuseret video. De danske videoer handlede om 1) en deltager i ordblindeundervisning, 2) en underviser på Krogerup Højskole. Især ordblindvideoen er blevet uploadet og delt på andres hjemmesider.

VIII. Internationalt

1. EAEA

DFS er medlem af European Association for the Education of Adults (EAEA). DFS' formand, Per Paludan Hansen, har siden 2013 været præsident for EAEA. På den måde er der en tæt kontakt mellem DFS og EAEA.

EAEA følger voksenlæringsområdet og politikudviklingen på europæisk plan og videreformidler den til medlemsorganisationerne. På initiativ fra EAEA mødtes DFS og EAEA med generaldirektøren for EU Kommissionens generaldirektorat for beskæftigelse, sociale anliggender, arbejdsmarkedsforhold og inklusion. Mødet blev holdt den 23. februar på daghøjskolen Kursustrappen på Frederiksberg i København.

EAEA repræsenterer 141 medlemsorganisationer i 45 europæiske lande. DFS deltog på den årlige generalforsamling, der blev holdt den 28. juni 2016 i Bruxelles, hvor årets Grundtvig Award blev uddelt. I 2016 blev prisen givet til en indsats i forhold til flygtninge. DFS havde indstillet Foreningen af Folkehøjskoler i Danmark til prisen, men den gik til et ukrainsk projekt (national kategori), et tysk ledet projekt med flere lande (europæisk kategori) og til et initiativ i Cairo (international kategori).

I forlængelse af generalforsamlingen, blev der dagen efter holdt en medlemskonference med temaet "Innovation in European Adult Education". Fra DFS deltog Per Paludan Hansen og Michael

I DFS' elektroniske nyhedsbrev bringer vi løbende aktuelt nyt om folkeoplysningen.

Voss. DFS er partner i et antal projekter, der ledes af EAEA og finansieres af EU-programmet Erasmus+.

2. Folkbildning Norden

Folkbildning Norden er et nordisk-baltisk netværk af paraplyorganisationer i de enkelte lande. Netværket har reduceret mødeaktiviteten fra to gange årligt (den ene gang uden de baltiske lande) til en enkelt gang.

I 2016 har der således været holdt ét møde den 30.-31. maj i Helsinki, arrangeret af Finland og Danmark i fællesskab. Fra DFS deltog Celia Skaarup og Trine Bendix. Per Paludan Hansen deltog i sin egenskab af præsident for EAEA. Hovedtemaet på mødet var et fælles projekt om folkeoplysning for flygtninge. Derudover drøftede vi den politiske situation i de forskellige lande. De fleste steder er der udfordringer i forhold til pres på finansieringen af folkeoplysning. Formandsskabet går på skift mellem landene for et år ad gangen. Danmark havde formandsskabet i anden halvdel af 2015 og første halvdel af 2016, hvorefter formandsskabet overgik til Norge.

3. ICAE

DFS er medlem af International Council for Adult Education (ICAE). ICAE har mere end 800 medlemsorganisationer fordelt på mere end 75 lande foruden syv regionale medlemmer (bl.a. EAEA fra Europa). ICAE holder generalforsamling hvert fjerde år, senest i Montreal i 2015.

4. Internationale gæster

Med jævne mellemrum får DFS henvendelser fra udlandet om besøg hos DFS. I 2016 har der ikke været så mange besøg som andre år. I begyndelsen af året tilrettelagde DFS et program for Joachim Gruber fra voksenundervisningscenteret Der Retzhof i Østrig, som var på et såkaldt "job shadowing" ophold i Danmark den 29. februar til 4. marts. Under opholdet besøgte Gruber Jyderup Højskole, AOF, Fora og DOF. Den 21. november havde DFS besøg af en baltisk delegation med deltagere fra Letland og Estland, der ønskede at høre om DFS og folkeoplysning.

IX. Internt

1. Medlemsorganisationer og associerede medlemmer

DFS fik i 2016 et nyt medlem: Kulturelle Samråd i Danmark. DFS havde således

ved udgangen af 2016 i alt 36 medlemmer. Imidlertid ønskede Kulturelle Samråd i efteråret igen at ændre status og medlemstallet er i januar 2017 derfor atter 35.

Antallet af associerede medlemmer var 11, men er fra januar 2017 vokset til 12 efter at Kulturelle Samråd er blevet associeret medlem.

2. Bestyrelsen

På repræsentantskabsmødet i april 2016 blev følgende valgt til bestyrelsen: Ejnar Bo Pedersen (genvalg), Anders Hind (genvalg), Henrik Christensen (nyvalg) og Troels Borring (nyvalg). Bestyrelsen konstituerede sig med Søren Eigaard som næstformand.

Bestyrelsen har i årets løb holdt fem ordinære bestyrelsesmøder. Året har været præget af evaluering af Strategi 2012-2017 og drøftelser af en ny strategi 2017-2019, herunder især folkeoplysningens fælles værdigrundlag. Andre hovedtemaer har været integration og flygtninge samt kommende eksternt finansierede projekter.

Bestyrelsen holdt desuden det årlige strategiseminar sammen med ansatte på sekretariatet den 14.-16. november. Seminaret blev i 2016 holdt som del af en studietur til Oslo med besøg hos VOFO, som er en søsterorganisation til DFS. Temaet for mødet med VOFO var interessevaretagelse, mens det overordnede tema for strategiseminaret var formuleringen af en ny strategi for DFS.

3. Sekretariatet

Arbejdet med årets handlingsplan blev skudt i gang på et medarbejderseminar i januar. I august blev der holdt et længere medarbejderseminar i Tisvilde. En stor del af sekretariatet deltog desuden i Folkemødet på Bornholm i juni, og konsulenterne deltog i bestyrelsens strategiseminar og studietur til Oslo i november. Det daglige arbejde planlægges på ugentlige kontormøder.

I april blev Celia Skaarups ansættelse forlænget, og i december blev hun fastansat som udviklingskonsulent i DFS. I maj måtte vi tage afsked med Anette Vedel Carlsen. I december kom Stine Hohwü-Christensen tilbage fra barsel. I efteråret har sekretariatet været udvidet med to praktikanter: Mette Hein og Katrine Weber.

2. Bestyrelsen, interne netværk og fora

Bestyrelsen

Formand Per Paludan Hansen,
LOF

- valgperiode: 2015-2017

Troels Barring
Efterskoleforeningen

- valgperiode 2016-2018

Næstformand Søren Eigaard,
Folkeuniversitetet

- valgperiode: 2015-2017

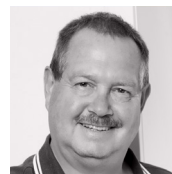
Randi Jensen,
Daghøjskoleforeningen

- valgperiode: 2015-2017

John Meinert Jacobsen,
AOF Danmark

- valgperiode 2016-2018

Ejnar Bo Pedersen
Ungdomsskoleforeningen

- valgperiode: 2016-2018

Henrik Christensen
DOF

- valgperiode 2016-2018

Flemming Jørgensen,
COOP

- valgperiode: 2015-2017

Marlene Berth Nielsen,
Fora

- valgperiode: 2015-2017

Anders Hind,
DATS

- valgperiode: 2016-2018

Helle H. Bjerregård,
Medarbejderrepræsentant

Trine Bendix Knudsen,
Bestyrelsens sekretær

Interne netværk og fora

Bestyrelsens puljeudvalg

Puljeudvalget godkender sekretariatets beslutninger vedr. puljebevillinger.

Per Paludan Hansen, LOF
Søren Eigaard, Folkeuniversitetet
Flemming Jørgensen, COOP
Ejnar Bo Pedersen, Ungdomsskolefor-
eningen
Marlene Berth Nielsen, Fora

Brobygningsnetværket

Et netværk for folkeoplysningens ud-
bydere af læringsaktiviteter for unge i
overgangen fra grundskole til uddannelse
og job.

Axel Hoppe, Produktionsskoleforeningen
Christian Brøbech Legarth, Frie Fagsko-
ler
Ejnar Bo Pedersen, Ungdomsskolefor-
eningen
Jette Kammer Jensen, AOF Danmark
Niels Glahn / Jakob Hvenegaard, Folke-
højskolernes Forening i Danmark
Christine Sestoft, Efterskoleforeningen
Randi Jensen, Daghøjskoleforeningen
Koordinator:
Helle H. Bjerregård, DFS

Folkeoplysningens Kommunikationsnetværk (FoKo)

16 informations- og kommunikationsan-
svarlige fra 14 medlems- og partner-
skabsorganisationer var ved årsskiftet
tilsluttet netværket.

Arbejdsudvalg:
Martin Thirstrup Hansen, DOF
Lasse Kjær, Frie Fagskoler
Louise Albers, Fora
Koordinator:
Michael Voss, DFS

Konsulentnetværket

Konsulentnetværket er et forum for
konsulenter og andre med tilsvarende
funktion, der arbejder med forenings-
udvikling, uddannelse, rekruttering og
fastholdelse af frivillige, bestyrelses-
rådgivning m.m. Netværket blev startet i
2014 med 15 medlemmer. Netværket har
været hvilende i 2016, men genoptages i
2017. Der optages løbende nye medlem-
mer. Netværket mødes 3-4 gange om
året.

Koordinator:
Helle H. Bjerregård, DFS.

Kontaktudvalget vedr. FVU, OBU og SPUV

Et forum for koordination af interesseve-
retagelse overfor myndigheder og andre
FVU-, OBU- og SPUV-interessenter.
Humaira Nasim / Solvej Hune, AOF Dan-
mark

Lene Buerup Andersen, LOF
Niels-Anton Svendsen, DOF
Rie Nielsen, Hovedstadens Ordblindeskole
Tine Sahlgren, FOF
Torben Dreier, Fora
Tovholder: Randi Jensen, Daghøjskole-
foreningen
Herudover er tilknyttet en række prakti-
kere fra de deltagende medlemsorgani-
sationer.
Koordinator:
Helle H. Bjerregård, DFS

Realkompetenceforum

Består af repræsentanter fra de med-
lemsorganisationer,
der har interesse
for feltet.
Koordinator:
Stine Hohwü-Christensen, DFS

Sekretariatsledernetværk

Netværket er et forum for sekretariats-
ledere o.lign. i DFS' medlemsorganisa-
tioner. Formålet er at skabe netværk og
gensidig erfaringsudveksling og kompe-
tenceudvikling inden for ledelse.
Netværket blev startet i 2014 og har
ved udgangen af året 18 medlemmer fra
medlemsorganisationerne. Der optages
løbende nye medlemmer. Netværket mø-
des 2-4 gange om året.
Koordinator:
Trine Bendix Knudsen, DFS

Strategisk Forum

Alle medlemsorganisationers formænd
og sekretariatsledere. Forummet mø-
des typisk én gang om året for at drøfte
større strategiske spørgsmål for de
folkeoplysende organisationer.

Koordinator:
Trine Bendix Knudsen, DFS

Læs mere om ovenstående netværk og
fora på:
[http://www.dfs.dk/medlemstilbud/dfs-
laering/faglige-fora/](http://www.dfs.dk/medlemstilbud/dfs-laering/faglige-fora/)

3. Beretninger fra råd, nævn og udvalg

Fælles mandat for folkeoplysnings-repræsentanter i råd, nævn, udvalg, bestyrelser og repræsentantskaber

Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS) foreslår, indstiller eller udpeger repræsentanter til en lang række organer: råd, nævn, udvalg, bestyrelser og repræsentantskaber. Der er tale om meget forskellige organer, som opererer på vidt forskellige felter.

Nogle repræsentanter sidder som egentlige organisationsrepræsentanter for DFS, men andre er valgt eller udpeget som repræsentanter for folkeoplysningen mere generelt eller som repræsentanter for hele offentligheden. Nogle er personligt udpegede mens andre sidder der i kraft af deres job. Fælles for alle repræsentanter er dog, at de hver især repræsenterer noget mere end sin egen person.

Når DFS og folkeoplysningen bliver bedt om at finde sådanne repræsentanter skyldes det den rolle folkeoplysningen traditionelt spiller i vores demokratiske samfund. Den aktive deltagelse i det demokratiske samfundsliv forudsætter en aktiv og demokratisk dannet befolkning. Folkeoplysning er befolkningens aktive dannelse af sig selv og hinanden. I Danmark hænger demokrati og folkeoplysning uløseligt sammen. Folkeoplysningsrepræsentanter er derfor folkets - medborgerens - repræsentanter, mens de andre repræsentanter i et organ typisk er fagfolk. Det er med stolthed, men også med ydmyghed at vi påtager os den svære opgave.

Repræsentanterne sidder med et ansvar for at tale på vegne af medborgeren og med en mulighed for at bidrage med en folkeoplysningspolitisk synsvinkel. De er repræsentanter for civilsamfundet og dermed civilsamfundets talerør i de forskellige sammenhænge.

DFS ønsker med dette fælles mandat at give et grundlag for repræsentanternes arbejde i de forskellige organer, hvor DFS på en eller anden måde er involveret i udpegningen eller beskikkelsen.

Det fælles mandat kan suppleres af et specifikt mandat for det enkelte organ. Formålet med mandatet er at understøtte og styrke udførelsen af det hver den enkelte repræsentant er valgt til, men også at fremme folkeoplysningens demokratiske værdier gennem repræsentanterne.

Medborgerens ambassadør

Den vigtigste opgave for en folkeoplysnings-repræsentant er således at være medborgerens ambassadør eller vagthund. Det skal ikke forstås sådan at man skal tage en enkelt persons parti i en evt. konkret sag, idet der sagtens kan opstå konflikter mellem en enkelt person og medborgeren generelt betragtet. Medborgeren skal forstås som fællesskabet af borgere overfor "systemet", dvs. overfor myndigheder eller andre magtfulde organisationer, virksomheder eller institutioner. Folkeoplysnings-repræsentanten skal sætte sig i medborgerens sted og holde øje med steder, hvor magten forsøger at sættes sig igennem.

Demokratiets og foreningernes vogter
Fællesskabet af borgere kan forstås som civilsamfundet. Folkeoplysnings-repræsentanten er civilsamfundets talerør i det pågældende organ. Den demokratiske organisering af civilsamfundet sker i foreninger. Derfor bliver folkeoplysnings-repræsentanten også en beskytter af det foreningsliv, der taler på vegne af et fællesskab. Folkeoplysnings-repræsentanten bliver en vogter for demokratiet.

Sikre adgang til relevante oplysninger
Som folkeoplysnings-repræsentant er det en vigtig opgave at stå for åbenhed og gennemskuelse som en del af demokratiet. En konkret opgave kan være at sikre en adgang til relevante oplysninger for borgeren. Relevant viden skal formidles lettilgængeligt på en enkel og forståelig måde.

Den folkeoplysende synsvinkel
Som folkeoplysnings-repræsentant er det relevant også at rejse synspunkter af holdningsmæssig art. Der er ikke tale om partipolitiske synspunkter, men synspunkter, der tager sit udspring i den folkeoplysende tradition og de folkeoplysende værdier, som handler om demokrati, frihed, mangfoldighed og fællesskab. Det kan være vanskeligt at fastlægge præcist på skrift og må i stedet udvikles i den levende samtale mellem folkeoplysnings-repræsentanterne og deres respektive folkeoplysende baglande, dvs. DFS og egne organisationer, og blandt folkeoplysnings-repræsentanterne indbyrdes. Når DFS udpeger, indstiller eller foreslår en repræsentant sker det også på baggrund af vedkommendes indsigt i de folkeoplysende værdier. Sidder man som repræsentant for DFS eller for folkeoplysningen specifikt, repræsenterer man også de folkeoplysende organisationers interesser. Det kan være værdimæssige interesser, det kan være økonomiske i forhold til finansiering af sektoren eller politiske i form af indflydelse.

At kæmpe med oprejst pande
I flere organer sidder folkeoplysnings-repræsentanten som læggperson overfor professionelle og fagfolk. Det kræver både en meget grundig forberedelse og en frimodighed i opgavevaretagelsen.

Det kan kræve sin mand eller kvinde at gå imod sagkundskaben i en sag af hensynet til borgeren eller demokratiet. Eller at kræve flere informationer eller yderligere forklaring eller belysning af emner der måske er kendt stof for de øvrige, men fremmed stof for folkeoplysnings-repræsentanten. Det er en opgave i sig selv ikke at give op!

Forberedelse, saglighed og ordentlighed
Grundig forberedelse, saglighed og ordentlighed er afgørende for arbejdet som repræsentant. Det skaber respekt og lydhørhed og derfor bedre mulighed for at udfylde rollen som repræsentant. Grundig forberedelse og saglighed handler om at sætte sig ind i kommissoriet og/eller forretningsordenen samt evt. lovgivning på området; at interessere sig for hele området og ikke kun det, der vedrører en selv; at kunne dokumentere påstande. Ordentligheden handler især om at følge nogle etiske spilleregler som at respektere, at det er formanden tegner råd, nævn og udvalg, ikke de enkelte medlemmer; at man ikke citerer de andre medlemmers udsagn udenfor møderne; at respektere forvaltningslovens habilitets- og tavshedspligt bestemmelser; at have kontakt til andre DFS medlemsorganisationer, hvis der er noget, der vedrører dem; at tale positivt om andre interessenters aktiviteter.

Ved seminarielærer
Laust Riis-Søndergaard,
Den Frie Lærerskole

Bibeskæftigelsesnævnet

Efter retsplejelovens §§ 47-47f er der oprettet et Bibeskæftigelsesnævn, der bl.a. varetager den generelle administration af dommers bibeskæftigelse. Nævnet består af 7 medlemmer, heraf 2 repræsentanter for offentligheden. Beskikkelse af disse sker efter indstilling til justitsministeren fra henholdsvis Dansk Folkeoplysnings Samråd og Rektorkollegiet. Der skal samtidig beskikkes suppleanter for disse. Beskikkelse sker for en periode på 6 år, og genudpegning kan ikke finde sted.

Der har i 2016 været afholdt 4 møder i Bibeskæftigelsesnævnet, samt et par enkelte sager, som blev voteret pr. e-mail. Interesserede kan læse om sagerne og afgørelserne i Årsrapporten, som udkommer hvert år i april, og er tilgængelig på www.domstol.dk/Bibeskaeftigelsesnaevnet

Desuden deltog undertegnede som repræsentant for DFS i den stort anlagte konference i august om "Tillid til Domstolene".

Konferencen illustrerer godt, hvorfor DFS prioriterer at være repræsenteret i Bibeskæftigelsesnævnet.

Konferencens deltagere kom fra Domstolssystemet, offentlige organisationer, råd og nævn, justitsministeriet, politi og anklagermyndighed, advokater, uddannelsesinstitutioner, interesseorganisationer (som f.eks., DFS), politikere og domstolsadministrationer i de nordiske lande.

Befolkningens tillid til domstolene er en afgørende forudsætning for demokratiet. Tilliden er under stærkt pres i det såkaldte postfaktuelle samfund, hvor intet tages for givet med grundlag i

faglig indsigt, men snarere bliver vredet i mavefornemmelser, følelser, mistro og aggressive udbrud på de sociale medier, hvis noget går en imod. Denne tendens kender andre professioner også til. Selvom det danske demokrati er velfunderet, er det absolut ingen selvfølge, at vi fremover har det. På mange måder har vi et sårbart og vaklende samfund i begyndelsen af det 21. århundrede. Vi skal derfor pleje demokratiet, og give optimale vilkår for at sproget ikke ubemærket fyldes med små doser af gift, der trækker snæversynethed, smålighed, nepotisme og personlig vinding med sig.

Derfor giver det god mening, at det civile samfund er i nærkontakt med den lovgivende, udøvende og dømmende magt. Det fælles mandat som DFS-repræsentanter i nævn og udvalg kan identificere sig med, har jeg stor glæde af i min tilgang til arbejdet i Bibeskæftigelsesnævnet. Det er et godt papir, som vi i DFS har gavn af at bearbejde og synliggøre i de sammenhænge, vi indgår i.

At være repræsentant i et udvalg eller et nævn opfatter jeg som mere end blot at være til nogle møder og drikke et par kopper kaffe. Kendskabet til domstolene og samarbejdet med dommere, fører mere med sig end det, der blot sker på møderne, hvor vi selvfølgelig skal tage seriøse faglig stilling til nogle konkrete eksterne henvendelser. Indsigten og de relationer der udvikles virker også ind i andre sammenhænge, hvor man er aktiv deltager i samfundslivet. I den forstand giver det god mening at benævne en repræsentant i et råd og nævn som en ambassadør for det folkeoplysende aspekt. Denne dimension må ikke nedtones.

Ved direktør
Otto Juhl Nielsen,
FOF

Danmarks Evalueringsinstitut, EVA

Danmarks Evalueringsinstitut EVA's repræsentantskab nedsættes af EVA's bestyrelse for en 3-årig periode. Som partsrepræsentant for voksenuddannelses- og folkeoplysningsområdet indstilles 1 kvinde og 1 mand af DFS i fællesskab med Daghøjskoleforeningen og Oplysningsforbundenes Fællesråd. Repræsentantskabet består af 36 medlemmer fra alle uddannelsesområder i det danske uddannelsessystem. Repræsentantskabet har med sine tre årlige møder til opgave at komme med input til EVA's bestyrelse til institutionens årlige prioriteringer, fokus og handlingsplan.

EVA prioriterer i disse år på voksen- og efteruddannelsesområdet tiltag relateret til arbejdsmarkedet og voksne med svage basale færdigheder. Specifik for 2017 er det videregående VEU udbud, efterspørgsel og indhold og flygtninges

vej til arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet via VEU, der er fokus på. EVA's handlingsplan omhandler primært de store områder, dagtilbud for børn, grundskole, ungdomsuddannelse, videregående uddannelse og hertil EVA's tværgående emner og fortløbende projekter og internationale netværk.

På voksen- og efteruddannelsesområdet udgør DFS's partsinteresse en mindre del af EVA's prioriteringer. Hertil skal lægges, at voksen- og efteruddannelsesområdet er en mindre part af EVA's tværgående temaer og fortløbende projekter.

Udover den uddannelsespolitiske partsinteresse i EVA's prioriteringer og handlingsplan har DFS' med EVA identificeret et kvalitetsprojekt i folkeoplysningen.
www.eva.dk

Ved sekretariatsleder
Trine Bendix Knudsen,
DFS

Den danske UNESCO-nationalkommission

**I henhold til bekendtgørelse nr. 1088 af 14. november 2005 om statutter for Den danske UNESCO-nationalkommission beskikker undervisningsministeren 7 medlemmer med interesse i UNESCOs virksomhed, herunder 1 repræsentant for folkeligt oplysningsarbejde. Dansk Folkeoplysnings Samråd inviteres til at pege på en kvinde og en mand, hvorefter undervisningsministeren beskikker den ene. Beskikkelsesperioden er 4 år.
www.unesco.dk**

UNESCOs formål er at fremme fred og sikkerhed i Verden gennem nationers samarbejde om uddannelse, videnskab, kultur og information (de fire mandatområder). Folkeoplysningen er repræsenteret her, fordi vi har en naturlig plads i det felt.

Som repræsentant for folkeoplysningen er det min primære rolle at synliggøre folkeoplysningen og bidrage med det, vi i det fælles mandat for alle repræsentanter kalder "den folkeoplysende synsvinkel".

Nationalkommissionen arbejder med mange forskellige aktiviteter, der spænder sig over et meget bredt felt, som mandatområderne dækker. Foruden fire ordinære møder i nationalkommissionen har der været en lang række meget forskelligartede arrangementer i forbindelse med aktiviteterne.

Som medlem af kommissionen er det ikke muligt at tage del i alle aktiviteterne. I mit arbejde har jeg valgt at koncentrere mig om Learning Cities. Målet har været at få 1-2 danske byer med i Global Network of Learning Cities. Det er et mål, vi har arbejdet på med forskellige aktiviteter de seneste par år, og i sommeren 2016 var Sønderborg klar til at blive optaget i netværket. I slutningen af året indtrådte jeg desuden i styret for ASP-netværket, som er et netværk af UNESCO-skoler i Danmark. På invitation fra DFS deltog nationalkommissionen i årets folkemøde på Bornholm med et arrangement i Folkeoplysnings Telt om UNESCO's arbejde.

Ved generalsekretær
Niels Glahn,
Folkehøjskolernes Forening

Den Uafhængige Politiklagemyndighed

Politiklagerådets medlemmer beskikkes af justitsministeren for 4 år ad gangen. Blandt medlemmerne er to repræsentanter for offentligheden. Den ene indstilles af DFS.

Politiklagerådet er Den Uafhængige Politiklagemyndigheds øverste ledelse og har det overordnede ansvar for myndighedens virksomhed. Politiklagerådet har bl.a. til opgave at fastlægge det principielle grundlag, som selve myndigheden træffer sine afgørelser på. Dette gør Rådet ved at træffe afgørelse i en række konkrete sager, ligesom Rådet hvert år fastsætter en række fokuspunkter for arbejdet. Rådet har i 2016 fortsat arbejdet med at konsolidere og styrke myndighedens uafhængighed og samtidig fortsat haft fokus på, at der skal gælde retssikkerhed for sagens parter; klagerne på den ene side og polititjenestemændene på den anden side.

Politiklagerådet har i 2016 haft særlig fokus på diskriminerende adfærd fra politiets side over for borgere. Der har vist sig at være relativt få sager, så der opleves generelt set ikke diskriminerende adfærd fra politiets side, selv om de få sager selvfølgelig altid er en for mange. Rådet har endvidere i sidste halvdel af 2016 haft principielle drøftelser om politiets, særligt vagtcentralernes, betjening af borgerne og der har i flere tilfælde været udtrykt kritik heraf.

Arbejdet har i både Politiklagerådet og i særdeleshed selve Politiklagemyndigheden også været præget af store ressourcetunge sager. Den såkaldte Tibet-sag nærmer sig sin afslutning i Politiklagemyndigheden, der i forbindelse med efterforskningen i det forløbne år har afhørt ca. 400 personer, hovedsageligt ansatte i Københavns Politi.

2016 har endvidere været præget af et rekordstort antal sager, hvor personer er afgået ved døden eller kommet alvorligt til skade som følge af politiets indgriben, eller mens den pågældende var i politiets varetægt. Der er tale om komplekse og alvorlige sager, der stiller store krav til Politiklagemyndighedens parathed og faglighed.

Politiklagemyndigheden afventer stadig en ekstern brugertilfredshedsundersøgelse. Undersøgelsen, der forestås af en forsker fra Københavns Universitet, er endvidere tænkt til at kunne indgå i den evaluering af Den Uafhængige Politiklagemyndighed, som Justitsministeren skal afgive til Folketingets retsudvalg. Resultatet af undersøgelsen forventes at foreligge i første halvår af 2017.

Det er min opfattelse, at jeg som lægrepræsentant i Politiklagerådet er i stand til at fremføre borgernære synspunkter, der medvirker til fastlæggelse af principper og praksis, der kan understøtte en oplevelse af Politiklagemyndigheden som tillidsvækkende og upartisk. Der er i 2016 indkommet 1.545 sager til myndigheden. En lille stigning idet der i 2015 indkom 1.476 sager.

man kan forestille sig, at det kulturelle element i folkeoplysningen naturligt ville kunne spille sammen med DKI's kerneopgave: at skabe muligheder for dansk kultureksport og international kulturudveksling. DFS's fællesmandat for repræsentanter i råd og udvalg giver ikke anledning til hverken bekymringer eller særlige overvejelser i denne sammenhæng. Som medlem af DKI's repræsentantskab er der ikke tale om at behandle eksplicitte 'sager', men i høj grad at se og vurdere mulighederne for, på sigt, at udvikle samarbejde omkring kulturformidling og

Det Danske Kulturinstitut (DKI)

Det Danske Kulturinstitut er en selv-ejende institution, som hovedsageligt finansieres gennem statsbevilling via kulturministeriet og egenindtægter. DFS er berettiget til at udpege en person til repræsentantskabet. Medlemmer af repræsentantskabet vælges for en periode af 4 år.

DFS og DKI har på mange måder samme historiske baggrund og dermed også fælles værdibasering. DFS er repræsenteret i DKI's repræsentantskab og har været det i mange år. Baggrunden er vel først og fremmest, at

Ved Anders Hind,
DATS – landsforeningen for
dramatisk virksomhed

udveksling på tværs af landegrænser. I det forløbne år har jeg ikke taget særlige sager op, men jeg har med stor fornøjelse deltaget i DKIs store jubilæumsarrangement på Det Kongelige Bibliotek den 30. August 2016, hvor jeg fik bekræftet min opfattelse af de po-

tentielle muligheder, der ligger i et mere udbygget og formaliseret samarbejde mellem de to organisationer. Hvilket jeg hermed vil anbefale, at der fortsat arbejdes videre på.

Ved direktør
Otto Juhl Nielsen,
FOF

Dommerudnævnelsesrådet (DUR)

Ifølge retsplejelovens § 43 b består Dommerudnævnelsesrådet af 6 medlemmer, der beskikkes af justitsministeren. En højesteretsdommer (formand), en landsdommer (næstformand), en byretsdommer, en advokat og to offentlighedsrepræsentanter, indstillet af henholdsvis Kommunernes Landsforening og Dansk Folkeoplysnings Samråd. Medlemmerne udpeges for fire år og kan ikke genudpeges. Offentlighedsrepræsentanterne skal være personer, der er engagerede i samfundsforhold og bredt orienterede, og de pågældende skal være i besiddelse af personlig integritet og gennemslagskraft og dermed sikre borgernes stemme i henhold til DUR's formål.

DUR, som Dommerudnævnelsesrådet forkortes, blev oprettet den 1. juli 1999 som led i en større reform af domstolernes forhold. Formålet med DUR's etablering var at skabe et organ, som kunne bidrage til at dommerrekrutteringen fik en bredere basis og således ikke i så høj

en grad skulle afspejle den traditionelle vej, hvor dommere har baggrund som dommerfuldmægtige, således at dommerkorpset fra byretter over landsretter til Højesteret kom til at rumme en større erfaringsmæssig bredde. Endvidere var det ønsket, at man skulle opnå en mere åben og gennemsigtig udnævnelsesprocedure. Vægtningen mellem de forskellige hensyn er beskrevet i retsplejelovens paragraf 43. DUR mødes ca. en gang om måneden og en gang om året afholdes et hel-dagsmøde hos en af domstolene. Rådet tilstræber at nå frem til enighed om indstillingerne. Om det lykkes at skabe en bredere rekruttering af landets dommere afhænger af, om der er velkvalificerede ansøgere med utraditionel baggrund, som søger de opslåede stillinger. Dommerudnævnelsesrådets årsberetning giver hvert år en grundig gennemgang af resultatet af årets udnævnelser og stillingsbesættelser.

Ved formand
Troels Borring
Efterskoleforeningen

Folkeuniversitetsnævnet

I henhold til lovbekendtgørelse nr. 854 af 11. juli 2011 i folkeoplysningsloven § 47, stk. 2, nr. 1 anmoder Kulturministeriet Dansk Folkeoplysnings Samråd om indstilling af en kvinde og en mand med særlig ekspertise i formidling til Folkeuniversitetsnævnet. Kulturministeren udpeger en af de indstillede til medlem af Folkeuniversitetsnævnet med en beskikelsesperiode på 3 år. DFS udpegede i 2015 Troels Borring fra Efterskoleforeningen til Folkeuniversitetsnævnet, og han blev efterfølgende af ministeren beskikket som formand for nævnet.

Folkeuniversitetsnævnet er landsledelse for Folkeuniversitetet i Danmark og består af 13 medlemmer, hvor de

10 repræsenterer Folkeuniversitetets afdelinger og komitéer, mens de 3 er eksternt udpegede. Nævnet er ansvarligt for Folkeuniversitetets samlede økonomi, herunder fordelingen af det statslige tilskud og for at afdelingernes og komitéernes forelæsninger og kurser er i overensstemmelse med lovgrundlaget.

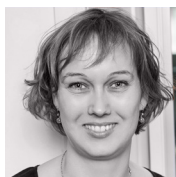
Med godt 145.000 deltagere er Folkeuniversitetet inde i en god gænge, og næste skridt vil derfor være at prioritere en stigning i aktiviteten, der gennem flere år har været stagnerende på landsplan. Netop den landsdækkende aktivitet er Folkeuniversitetets adelsmærke og med 4 afdelinger med hver sit centrum i København, Aarhus, Odense og Aalborg

samt godt 80 komitéer spredt ud over det øvrige land, dækker Folkeuniversitetet hele Danmark. Det skal udnyttes til at øge aktiviteten.

Folkeuniversitetsnævnet indgik i november 2016 en udviklingsaftale med Kulturministeriet. Aftalen lægger op til et tæt administrativt samarbejde mellem alle dele af virksomheden og implementeres i løbet af 2017 med fælles bogholderi, IT-system m.m. Derudover arbejder Folkeuniversitetsnævnet målrettet på at definere og formulere strategi og resultatmål for de kommende år, herunder også en omverdensanalyse. Det gennemføres i tæt kontakt med alle enheder og Kulturministeriet.

Udgangspunktet for arbejdet er en løsning af de strukturelle og politiske problemer, som gennem en årrække har

præget Folkeuniversitetet, og som har givet anledning til debat internt i virksomheden. Folkeuniversitetsnævnet har som udgangspunkt vedtaget at fastholde den eksisterende struktur, men træder til gengæld tydeligere i karakter som en handlingsorienteret landsledelse, som udstikker retningslinjerne for alle enheder. Det handler om intern udvikling, men også om at udvikle og styrke Folkeuniversitetet udadtil i forhold til både nuværende og kommende samarbejdspartnere. Folkeuniversitetet skal fortsat være en væsentlig medspiller i den samlede danske folkeoplysning. Vel at mærke en medspiller der er mere brug for end nogensinde, på et tidspunkt hvor behovet for oplysning, demokratisk dannelse, fordybelse og for borgernes indsigt og aktive deltagelse i samfundslivet bliver stadig mere påtrængende.

Ved udviklingskonsulent
Helle H. Bjerregård,
DFS

Kulturstyrelsens Fagligt Rådgivende Udvalg for Folkebiblioteker og Pædagogiske Servicecentre - RUF

RUF er nedsat af kulturstyrelsen og udvalgets medlemmer er udpeget for en periode på 4 år. DFS indstiller et medlem til udvalget.

Kulturstyrelsen administrerer udviklingspuljen for folkebiblioteker og pædagogiske læringscentre har hjemmel i Lov om biblioteksvirksomhed: Lov nr. 340 af 17. maj 2000 § 18. Loven følges op af et årligt beløb på Finansloven. RUF rådgiver styrelsen i forbindelse med udmøntning af puljen.

RUF behandler én gang årligt de indkomne ansøgninger, efter indstilling fra Kulturstyrelsen. I ansøgningsrunden vedr. 2016 blev uddelt 10 mio kr. fordelt

på 33 projekter.

Som medlem af udvalget trækker jeg både på min brede viden om folkeoplysningsområdet og min erfaring udi puljeadministration. I relevante tilfælde opfordrer jeg til konkrete lokale partnerskaber på områder, hvor jeg ved, at lokale folkeoplysende skoler og foreninger har en særlig indsigt i. Herudover bidrager jeg til rådgivningen af Kulturstyrelsens indstilling til indsatsområder for puljen med min indsigt i, hvor der kunne være oplagte samarbejdsflader for biblioteks- og folkeoplysningsområdet.

Ved Adm. Direktør
John Mejnert Jacobsen
AOF Danmark

og

Marlene Borst Hansen
Fora

Pressenævnet

**Efter medieansvarslovens § 41 beskik-
ker justitsministeren efter udtalelse
fra Dansk Folkeoplysnings Samråd 2
medlemmer af Pressenævnet som of-
fentlighedens repræsentanter, samt 2
stedfortrædere for disse medlemmer.
Beskikkelsesperioden er 4 år.
<http://www.pressenaevnet.dk/>**

DFS er repræsenteret i Pressenævnet, fordi der i behandling af sager om de presseetiske regler er brug for en offentlighedsstemme i sagernes afgørelse og vurdering. Således er der lagt et hensyn til, hvorledes et nævn kan sikre god governance i virket for nævnet.

Det betyder, at der i nævnet sikres en repræsentation for journaliststanden og en repræsentation for redaktionsstanden. Dertil kommer, at formanden for nævnet altid skal være en juridisk kyndig person, som i eventuelle tvistsspørgsmål kan have den fornødne autoritet til at afgøre sagerne. Typisk er formandsposten besat af en højesteretsdommer. Endelig er vi som offentlighedsrepræsentanter repræsenteret som netop en stemme for offentligheden. Det betyder, at vores vurderingsgrundlag og stemme i nævnet udspringer af et samfundsmæssigt og borgerrettet perspektiv.

Vi er to (plus suppleanter), som deler rollen og opgaven som offentlighedens repræsentant i Pressenævnet, og vi har valgt at tale sammen et par gange om året om vores arbejde i Pressenævnet for at sikre en nogenlunde ens linje, når vi udtaler os på møderne i Pressenævnet.

At være repræsentant for offentligheden i Pressenævnet kræver naturligvis, at vi som repræsentanter har en solid saglighed, funderet i Pressenævnets praksis, retningslinjer og det presseetiske regelsæt. Det betyder, at vi som offentlighedsrepræsentanter er pladshund

for demokratiet. I denne sammenhæng står vi på mål for borgernes ret til at blive behandlet og hørt, og i den sammenhæng forholde os kritisk til rammerne for dette. Eksempelvis kan spørgsmålet om ret til genmæle, tidsgrænser for optagelse af en sag og grænser for privatlivets fred være emner, hvor der i Pressenævnet fra tid til anden er definitionsforskelle mellem journalisternes og chefredaktørernes hensyntagenhed til rammerne og friheden for egen praksis og offentlighedsrepræsentanternes hensyn til borgere, organisationer eller virksomheder.

I 2016 har vi som offentlighedsrepræsentanter særligt haft fokus på om nævnet kunne tage sager op af egen drift på vegne af borgere, der ikke selv har påklaget en historie, men hvor en given historie har virket på kant med de presseetiske regler. Det er en fremtidig overvejelse for offentlighedsrepræsentanterne, at overveje hvorledes Pressenævnet rent faktisk kan arbejde med dette væsentlige punkt. Ikke alene fordi der har været politisk bevågenhed på Nævnets fravær af at tage sager op af egen drift, men særligt også fordi mange borgere ikke selv ser en klage til Pressenævnet som et naturligt skridt at tage. Blandt andet har vi som offentlighedens repræsentanter et særligt fokus på mennesker, som af forskellige årsager ikke kan, eller har vanskeligt ved, at klage til Pressenævnet. Det kan fx dreje sig om børn, som føler sig krænkede over den måde, de selv eller deres nærmeste er blevet fremstillet på i medierne. Eller det kan være en afdød, hvis pårørende ikke selv har overskud eller kræfter til at klage. Disse mennesker føler vi, at vi som offentlighedsrepræsentanter har en særlig forpligtelse til at være opmærksom på, og evt. anmode om at en sag bliver taget op af egen drift.

Ved Adm. Direktør
John Mejnert Jacobsen
AOF Danmark

Rådet for Voksen- og Efteruddannelse, VEU-rådet

VEU-rådet blev oprettet 1. januar 2009 i forbindelse med lov om ændring af lov om produktionsskoler, lov om arbejdsmarkedsuddannelse m.v., lov om erhvervsuddannelser, lov om Danmarks Evalueringsinstitut og lov om åben uddannelse m.v. Ud over de faste medlemmer blev VEU-rådet udvidet med 6 tilforordnede uden stemmeret. En af disse indstilles af Dansk Folkeoplysnings Samråd i fællesskab med de landsdækkende oplysningsforbund, Daghøjskoleforeningen og Foreningen af Ledere ved Danskuddannelserne. Beskikkelsesperioden er 4 år.

I VEU rådet sidder desuden en repræsentant fra hver af de øvrige voksen- og efteruddannelsesinstitutioner, såsom VUC og Erhvervsskolerne. Men derudover er udvalget primært bemandet med repræsentanter fra partssystemet og de forskellige efteruddannelsesudvalg. Vi har status af tilforordnet uden stemmeret i udvalget, men der stemmes nu heller aldrig. Formanden hedder Keld Møller Pedersen og er Professor ved Syddansk Universitet.

Arbejdet i 2016 i VEU-Rådet har tydeligt båret præg af, at AMU-systemet som helhed har været i fortsat massiv tilbagegang. Ligeledes har året været præget af drøftelser af VEU-centrenes fremtidige mulige rolle eller annullering og dermed selvfølgelig hele VEU-syste-

rets funktion og virke i forhold til vejledning, gennemsigtighed og tilgængelighed. Trepartsforhandlingerne har fyldt meget, fordi trepartsforhandlingerne i alt væsentlighed i første omgang fik indarbejdet nye tiltag på integrationsområdet med etableringen af en Integrationsgrunduddannelse (IGU). Endelig har der været arbejdet med driftsoverenskomstspørgsmålet på det almene område samt permanentgørelse af FVU-start til brug for integrationsindsatsen.

Som repræsentant i VEU-rådet skal vi huske på en væsentlig historie, nemlig grunden til at vi fik en plads i rådet. Det skyldes, at vi i 2008 indvilligede i at medvirke til at nedlægge det daværende råd for de kortuddannedes fremtidige uddannelse til fordel for at få en plads i VEU-rådet. Forud herfor havde hverken lederne ved danskuddannelserne, oplysningsforbundene eller daghøjskoleforening en særskilt rolle, men alene DFS. VEU-rådet fik med denne omlægning også ansvaret for at rådgive ministeren om det almene område. Og det er i den sammenhæng vigtigt, at vores mandat i udvalget netop bruges markant til at styrke dialogen i rådet på dette område, som ellers har for vane at forsvinde i efteruddannelsesudvalgenes, og dermed parternes, fokus på det meget fag-faglige indhold af et efteruddannelsesbehov.

Rådet for Menneskerettigheder

Rådet for Menneskerettigheder har som medlemmer en række civilsamfundsorganisationer, råd og myndigheder, som mødes for at diskutere menneskerettighedssituationen i Danmark og rådgive Institut for Menneskerettigheder (IMR). De fleste af civilsamfundsorganisationerne virker inden for et eller flere af de kendte menneskerettighedsområder, som f.eks. ytringsfrihed, beskyttelse af udsatte grupper, ligestilling eller handicapområdet. Gruppen af myndigheder og råd omfatter bl.a. Justitsministeriet, Social- og Integrationsministeriet, Ombudsmandsinstitutionen, Den Uafhængige Politiklagemyndighed, Børnerådet og Ældre Forum. DFS' repræsentation er hos Rådet rubriceret som generel civilsamfunds-

organisation, dvs. at repræsentationen ved siden af specifikke rettigheder (UNESCO Konventionen mod forskelsbehandling inden for undervisning fra 1960) også skal varetage mere generelle rettigheder som forsamlingsfrihed og ytringsfrihed. DFS vælger selv sin repræsentant.

Rådet afholder årligt to ordinære møder og et antal temamøder, samt udleder Rådet for Menneskerettigheders hæderspris. I 2016 blev der sat fokus på temaet 'Menneskerettighederne i Danmark under pres' med udgangspunkt i debatbogen 'Kampen om menneskerettighederne'.

Der er oprettet en række undergrupper

Ved sekretariatsleder
Bernhard Trier Frederiksen
Fora

under rådet, som i 2016 bl.a. har arbejdet med menneskerettighederne i de danske kommuner. Arbejdet har koncentreret sig om udsatte gruppers retsstilling i, og mulighed for ageren over for, kommunale forvaltninger, der i de seneste år i udstrakt grad er gået over til digital borgerbetjening. Arbejdet fortsættes i 2017 og afsluttes gennem rapporter om enkeltområder. UPR (Universal Periodic Review) processen – hvor Danmark på linje med alle andre nationer kommer til menneskerettighedseksamen i FN – følges af Rådets UPR-udvalg. Udvalget har naturligt haft særligt fokus på indspil til eksaminationen af Danmark 2016, og en lang række danske NGO'er har givet indspil til processen.

I slutningen af 2015 blev to markante poster i hhv. IMR og Rådet besat. Andreas Kamm, Generalsekretær i Dansk

Flygtningehjælp blev valgt til formand for Rådet for Menneskerettigheder for en to-års periode, og Dorthe Elise Svinth, Grevinde Danners Stiftelsen, Københavns Kommune blev formand for IMR's bestyrelse. Valgene har i 2016 givet Rådet og instituttet både stabilitet og fremdrift, som har gavnet menneskeretsarbejdet i Danmark. Strategien for dette arbejde 2017-20 fokuserer navnlig på to områder: Kommunikation og viden som afsæt for fortsat påvirkning af personer og instanser som kan skabe strukturelle forbedringer af menneskerettighederne. I 2016 blev Rådet for Menneskerettigheders hæderspris givet til en gruppe på 16 transkønnede aktivister, der har skabt synlighed og debat i Danmark om transkønnedes rettigheder og om kønsstereotyper og kønsroller.

Ved sekretariatsleder
Trine Bendix Knudsen,
DFS

Fonden Teknologirådet

Fonden Teknologirådet har til formål at gennemføre forskning, analyser, vurderinger, dialog og formidling samt rådgivning inden for samfundsforhold, herunder anvendelse af viden og teknologi, i Danmark såvel som internationalt. Fonden er organiseret med en bestyrelse og et repræsentantskab. DFS udpeger et medlem af repræsentantskabet for en femårig periode.

DFS er repræsenteret i Teknologirådets repræsentantskab, fordi en stor del af rådets arbejde handler om borgerinddragelsesprocesser og om at være undersøgende, kritisk og oplysende i forhold til den teknologiske udvikling. Det er væsentligt, at dette arbejde har et folkeoplysningselement.

Med udgangspunkt i det fælles mandat for repræsentanter fra DFS i forskellige råd, nævn og udvalg, primært at være "medborgerens ambassadør" sammen med Teknologirådet, men også at være demokratiets, foreningernes og – ikke mindst de folkeoplysende organisationers – vogter i forhold til tilrettelæggelsen af de borgerinddragelsesprocesser, som Teknologirådet står for.

Det er dog en beskedent rolle, jeg kan spille i forhold til Teknologirådets arbejde, idet repræsentantskabet kun indkaldes til et enkelt møde om året. I 2016 faldt det desværre samtidig med DFS' eget repræsentantskabsmøde, hvorfor jeg ikke kunne deltage. Mit bidrag har derfor kun bestået i at følge med i arbejdet via de nyhedsbreve, der udsendes.

Ved underviser
Carsten Aagaard Rasmussen,
FOF

Søfartsstyrelsens udvalg vedrørende fritidssejleruddannelserne

Udvalget vedrørende fritidssejleruddannelserne skal afgive udtalelse i spørgsmål vedrørende fritidssejleruddannelserne, som Søfartsstyrelsen forelægger udvalget. Udvalget kan desuden selv tage uddannelsesspørgsmål op til behandling og afgive indstilling om dette til Søfartsstyrelsen. Udvalget består af en formand udpeget af Søfartsstyrelsen samt af yderligere

4 medlemmer udpeget af Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Sejlunion, Danmarks Tursejler Forening og Danmarks Fritidssejlerunion.

Søfartsstyrelsen har i 2016 udstedt følgende antal beviser inden for fritidssejleruddannelserne: Speedbådsbeviser (8063), beviser for bestået Duellighedsprøver (3165), beviser for bestået

Yachtskipper af 3. grad (257), beviser for bestået Yachtskipper af 1. grad (48). De justerede speedbådsprøver blev iværksat 1. april 2016. Prøvekravene er blevet mere strømlinede, og prøverne er derfor blevet ensartede for hele landet.

Erhvervsministeriet har ved Bekendtgørelse nr. 1641 af 12/12/2016 vedrørende prøver og beviser for fritidssejlere udliciteret denne opgave fra Søfartsstyrelsen til lokale interessenter,

organisationer eller et fagområde inden for fritidssejlad.

For at blive godkendt som udbyder af prøver og udstedelse af beviser for fritidssejlere, kræver det en godkendelse af Søfartsstyrelsen.

Udstedelse af sønæringsbeviser for duellighed og yachtskipper vil efter udliciteringen fortsat være forankret i Søfartsstyrelsen.

Ved sekretariatsleder
Trine Bendix Knudsen,
DFS

Samarbejdsudvalget

Samarbejdsudvalget er et forum for uformel vidensudveksling og samarbejde for en række af de organisationer, der arbejder med folkeoplysning og foreningsliv. Samarbejdsudvalget består af repræsentanter for Danmarks Idrætsforbund (DIF), Dansk Firmaidrætsforbund (DFIF), Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger (DGI), Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF), AOF, DOF, FOF, LOF, Fora, Fritid og Samfund og DFS. Kulturministeriet og Kommunernes Landsforening (KL) sidder også med til møderne. DFS vælger selv sin repræsentant.

DFS er repræsenteret i Samarbejdsudvalget for at dække den del af det folkeoplysende arbejde, der ikke dækkes af oplysningsforbundene og Fritid og Samfund.

Som repræsentant for DFS ser jeg det som min primære opgave at varetage de folkeoplysende organisationers interesser i forhold til de øvrige organisationer og myndigheder i udvalget. Jeg har valgt at løfte opgaven ved at søge samarbejde med de øvrige medlemmer og udveksle viden, informationer og synspunkter med dem.

I løbet af året har jeg bl.a. samarbejdet med især idrætsorganisationerne om at løfte en sag om Konkurrencestyrelsen, som havde udsendt en "vejledning" om folkeoplysningen, som vi mente var mere vild- end vejledende. Udvalget er også blevet brugt til at drøfte den revision af folkeoplysningsloven, der kom i slutningen af året. Og endelig har den kommende revision af lov vedr. udlodningsmidler fra Danske Spil været drøftet.

Ved sekretariatsleder
Trine Bendix Knudsen,
DFS

Undervisningsministeriets EU-specialudvalg vedrørende uddannelse

Undervisningsministeriets EU-specialudvalg vedrørende uddannelse, er nedsat af ministeriet og sammensat af en række ministerier, styrelser og interesseorganisationer, bl.a. KL, Danske Universiteter, Dansk Magisterforening, LO, DA, DI, FTF, DSF og DUF foruden DFS og flere af vores medlemsorganisationer. DFS vælger selv, hvem der varetager posten på vores vegne.

Ministeriet bruger rådet som første led i arbejdet med at lægge en dansk linje i en given EU-sag på uddannelsesområdet. Det er således et væsentligt udvalg at være repræsenteret i, når vi gerne vil have indflydelse på Danmarks uddannelsespolitik i EU. Det er også væsentligt for DFS, at vi holder os orienteret om

den aktuelle uddannelsespolitiske dagsorden i EU. Derfor har det stor værdi, at vi er repræsenteret. Et andet udbytte af at sidde i udvalget er, at det også er et forum, hvor vi kan netværke med repræsentanter for en lang række uddannelses- og arbejdsmarkedsorganisationer som en del af vores interessevaretagelsesarbejde.

Der har været holdt tre møder i specialudvalget i løbet af året, som har været dækket af hhv. Anette Vedel Carlsen, Trine Bendix og Per Paludan Hansen. Nogle væsentlige temaer på møderne har været forebyggelse af radikaliserings og ekstremisme, Skills Agenda og Erasmus+ programmet.

Repræsentanter nationalt

Bibeskæftigelsesnævnet

Laust Riis-Søndergaard, Den Frie Lærerskole
Suppleant: Kaj Andersen, Fora
Beskikkelsesperiode: 1. februar 2012 - 31. januar 2018

Danmarks Evalueringsinstitut, repræsentantskabet

Otto Juhl Nielsen, FOF
Beskikkelsesperiode: 1. januar 2015 - 31. december 2017

Den danske UNESCO Nationalkommission

Trine Bendix Knudsen, DFS
Beskikkelsesperiode: 1. maj 2016 - 30. april 2020

Den uafhængige Politiklagemyndighed

Niels Glahn, Folkehøjskolernes Forening i Danmark
Suppleant: Flemming Jørgensen, COOP
Beskikkelsesperiode: 1. september 2015 - 1. september 2019

Det Danske Kulturinstitut, repræsentantskabet

Anders Hind, DATS
Udpeget: Februar 2011

Dommerudnævnelsesrådet

Otto Juhl Nielsen, FOF
Suppleant: Knud-Erik Therkelsen, Grænseforeningen
Beskikkelsesperiode: 1. marts 2015 - 28. februar 2019

Folkeuniversitetsnævnet

Troels Borring, Efterskoleforeningen
Beskikkelsesperiode: 1. marts 2015 - 28. februar 2019

Kulturstyrelsens Fagligt Rådgivende Udvalg for Folkebiblioteker og Pædagogiske Servicecentre - RUF

Helle H. Bjerregård, DFS
Suppleant: Stine Hohwü-Christensen, DFS
Beskikkelsesperiode: 2015-2018

Pressenævnet

Marlene Borst Hansen, Fora
Stedfortræder: Otto Juhl Nielsen, FOF
John Meinert Jacobsen, AOF Danmark
Stedfortræder: Karsten Kolding, COOP
Beskikkelsesperiode: 1. januar 2016 - 31. december 2019

Repræsentantskabet i Fonden Teknologirådet

Trine Bendix Knudsen, DFS
Udpeget: 2012

Rådet for Menneskerettigheder

Bernhard Trier Frederiksen, Fora
Udpeget: December 2013

Rådet for Voksen- og Efteruddannelse (VEU-Rådet)

John Meinert Jacobsen, AOF Danmark
Beskikkelsesperiode: 1. juni 2015 - 31. maj 2019

Samarbejdsudvalget mellem oplysningsforbundene, DUF, Idrætten, KL, Folkeoplysningsudvalgene og DFS

Trine Bendix Knudsen, DFS
Udpeget: 1. november 2010

Søfartsstyrelsens Fritidssejlerudvalg

Carsten Aagaard Rasmussen, FOF
Udpeget: 2007

Undervisningsministeriets EU-Specialudvalg

Trine Bendix Knudsen, DFS
Udpeget: Juni 2016

Repræsentanter internationalt

Medlem af EAEA's bestyrelse

Per Paludan Hansen. Valgt: 2008, genvalgt 2011, valgt som formand i 2013

Medlem af styregruppen og

redaktionen i ELM -

European Lifelong learning Magazine

Michael Voss. Valgt: 2009

DFS Medlemsskaber

Dansk flygtningehjælp

European Association for the Education of Adults, EAEA

International Council for Adult Education, ICAE

4. Medlemsorganisationer (31/12 2016)

---

1. AOF Danmark
Molestien 7, 2450 Kbh. SV
41 88 77 70 – aof@aof-danmark.dk – www.aof-danmark.dk
2. Atlantsammenslutningen
Ryvangs Allé 1, 2100 København Ø
39 27 19 44 – atlant@atlant.dk – www.atlant.dk
3. COOP
Roskildevej 65, 2620 Albertslund
4386 4386, formanden@coop.dk, www.coop.dk
4. Daghøjskoleforeningen
Gammel Kongevej 39 G, 2.th., 1610 København V
33 33 06 66 – foreningen@daghøjskoler.dk – www.daghøjskoler.dk
5. Dansk Amatørorkester Samvirke, DAOS
Dina Gelfer-Jørgensen, Slangerupgade 21, 1.th., 2200 København N
tlf: 2425 7932 – formand@daos.dk – www.daos.dk
6. Dansk Kvindesamfund
Niels Hemmingsensgade 10, 3.sal, 1153 København K
33 15 78 37 – sekretariat@danskkvindesamfund.dk –
www.danskkvindesamfund.dk
7. Dansk Oplysnings Forbund, DOF
Ny Østergade 7, 1. sal, 4000 Roskilde
70 20 60 20 – post@danskoplysning.dk – www.danskoplysning.dk
8. DATS, Landsforeningen for Dramatisk Virksomhed
Jernbanegade 5, 6230 Rødekro
74 65 11 03 – dats@dats.dk – www.dats.dk
9. Demokrati i Europa, Oplysningsforbundet DEO
Nordkystvejen 2 F, 8961 Allingåbro
70 26 36 66 – info@deo.dk – www.deo.dk
10. Efterskoleforeningen
Vartov, Farvergade 27 H, 2. sal, 1463 København K
33 12 86 80 – info@efterskoleforeningen.dk – www.efterskoleforeningen.dk
11. Europabevægelsen
Rosenørns Allé 35, 1.th., 1970 Frederiksberg C
33 141 141 – eubev@eubev.dk – www.eubev.dk
12. FN-forbundet
Tordenskjoldsgade 25 st.th. · 1055 København K
33 46 46 90 – fnforbundet@fnforbundet.dk – www.fnforbundet.dk
13. FOF
Peder Skrams Gade 5, 1. sal, 1054 København K
33 14 20 26 – info@fof.dk – www.fof.dk
14. Folk og Sikkerhed
Studiestræde 5, stuen, 1455 KBH K
33 14 79 00 – kontakt@folkogsikkerhed.dk – www.folkogsikkerhed.dk
15. Folkehøjskolernes Forening i Danmark
Nytorv 7, 1450 København K
33 36 40 40 – kontor@ffd.dk – www.ffd.dk
16. Folkekirkens Ungdomskor
Vartov, Farvergade 27 D, 2.sal, 1463 København K
21 79 35 31 – fuk@fuk.dk – www.fuk.dk
17. Folkeuniversitetet
Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M
65 50 27 27 – sei@fu.dk – www.folkeuniversitetet.dk
18. Folkevirke
Niels Hemmingsens Gade 10, 3. sal, 1153 København K
33 32 83 11 – folkevirke@folkevirke.dk – www.folkevirke.dk

-
19. Fora
Gammel Kongevej 39 G, 1. sal, 1610 København V
33 93 00 96 – info@fora.dk – www.fora.dk
  20. Foreningen Norden
Vandkunsten 12, 1467 København K
35 42 63 25 – landskontoret@foreningen-norden.dk
www.foreningen-norden.dk
  21. Frie Fagskoler
Vartov, Farvergade 27 D, 3. sal, 1463 København K
33 11 12 91 – hej@friefagskoler.dk – www.friefagskoler.dk
  22. Fritid og Samfund
Skt. Nicolaus Gade 2, 8000 Århus C
61 51 85 50 – fritid@fritid-samfund.dk – www.fritid-samfund.dk
  23. Grundtvigsk Forum
Vartov, Farvergade 27, 1463 København K
33 73 28 00 – vartov@vartov.dk – www.grundtvig.dk
  24. Grænseforeningen
Peder Skrams Gade 5, 1054 København K
33 11 30 63 – info@graenseforeningen.dk – www.graenseforeningen.dk
  25. Grøn Hverdag
Karens Hus, Bispebjerg Bakke 8, 2400 København NV
33 15 33 45 – mail@gronhverdag.dk – www.gronhverdag.dk
  26. Kulturelle samråd i Danmark
Farvergade 27D, 3. - 1463 København K - 53 63 13 26
kulturellesamraad@kulturellesamraad.dk – www.kulturellesamraad.dk
  27. Kulturhusene i Danmark
Farvergade 27D, 1463 København K
33 14 12 00 - kulturhusene@kulturhusene.dk – www.kulturhusene.dk
  28. Kvindernes U-landsudvalg
Thoravej 13, 2. tv, 2400 København NV
33 15 78 70 – kulu@kulu.dk – www.kulu.dk
  29. LOF
Skelmosevej 10, 2. sal, 2500 Valby
33 21 86 80 – lof@lof.dk – www.lof.dk
  30. Mellempfolkeligt Samvirke
Fælledvej 12, 2200 København N
77 31 00 00 – ms@ms.dk – www.ms.dk
  31. Netværket for økologisk folkeoplysning og praksis
Ærtevej 120, Egense, 5700 Svendborg
62 24 43 24 – eco-net@eco-net.dk – www.eco-net.dk
  32. Produktionsskoleforeningen
Dæmningen 33, 2. tv., 7100 Vejle
75 82 20 55 – psf@psf.nu – www.psf.nu
  33. Sammenslutningen af Lokalarkiver
Andkærvej 19, 7100 Vejle
75 84 08 98 – sla@lokalarkiver.dk – www.danskearkiver.dk
  35. Sammenslutningen af Lokale Radio- og TV-stationer i Danmark
Søndergade 12, 1. sal, Postboks 1221, 9100 Aalborg
98 13 96 81 – slrtv@slrtv.dk – www.slrtv.dk
  35. Socialistisk Folkeoplysningsforbund
Fælledvej 12, 2200 København N
22 63 84 44 – sfof@sfof.dk – www.sfof.dk
  36. Ungdomsskoleforeningen
Rugårdsvej 9 B, 5000 Odense C
66 14 91 49 – ung@ungdomsskoleforeningen.dk
www.ungdomsskoleforeningen.dk

Associerede medlemsorganisationer (31/12 2016)

1. AFS Interkultur
Nordre Fasanvej 111, 2000 Frederiksberg
38 34 33 00 – afs.interkultur@afs.org – www.afs.dk
2. Amatørernes Kunst og Kultur Samråd
Vartov, Farvergade 27 A, 2. sal, 1463 København K
24 62 46 24 – akks@akks.dk – www.akks.dk
3. Danmarks Biblioteksforening
Vartov, Farvergade 27D, 2. sal, 1463 København K
33 25 09 35 – db@db.dk – www.db.dk
4. Dansk Amatør Musik
Ryesgade 10, 1.sal, 8000 Aarhus C
86 19 80 99 - info@damdk.dk - www.damdk.dk
5. Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig
Norderstrasse 59, D-24939 Flensburg
+49 461 86970 - dcb@dcbib.dk - www.dcbib.dk
6. Dansk Friskoleforening
Middelfartvej 77 - 5466 Asperup
6261 3013 - df@friskoler.dk - friskoler.dk
7. Den Frie Lærerskole
Svendborgvej 15, Ollerup, 5762 Vester Skerninge
62 24 10 66 – dfl@dfl-ollerup.dk – www.dfl-ollerup.dk
8. Komiteen for Sundhedsoplysning
Classensgade 71, 5. sal, 2100 København Ø
35 26 54 00 – kfs@sundkom.dk – www.sundhedsoplysning.dk
9. Landsforeningen af Ungdomsskoleledere
Borgergade 36, st.th. 1300 København K
33 93 21 19 – lu@lus.dk – www.lus.dk
10. Levende Hav
Hemmedvej 59, Hemmed, 8585 Glesborg
8638 6418 - knud@levende-hav.dk - www.levendehav.dk
11. Musisk Oplysnings Forbund
Bakkevej 10a, 2830 Virum
4541 1997 - musiskoplysningsforbund@webspeed.dk - www.mof-dk.dk
12. Sammus - Sammenslutningen af Museumsforeninger i Danmark
Havnevej 8, 4720 Præstø
40 46 01 12 - john@holmer-as.dk

Partnerorganisationer til DFS i henhold til vedtægterne § 5.

1. Tænk tanken DEA
Fiolstræde 44, 1171 København K
33 42 66 00 - dea@dea.nu - www.dea.nu

Medlemsorganisationerne
med angivelse af antal delegerede pr. 1. januar 2017

Kun de delegerede kan stemme på repræsentantskabsmødet.

1. AOF Danmark	3
2. Atlantsammenslutningen	1
3. COOP	3
4. Daghøjskoleforeningen	2
5. Dansk Amatør Orkester Samvirke	1
6. Dansk Kvindesamfund	1
7. Dansk Oplysnings Forbund - DOF	3
8. DATS - landsforeningen for dramatisk virksomhed	3
9. Demokrati i Europa	1
10. Efterskoleforeningen	3
11. Europabevægelsen	2
12. FN-Forbundet	1
13. FOF	3
14. Folk og Sikkerhed	1
15. Folkehøjskolernes Forening i Danmark	3
16. Folkekirkens Ungdomskor	2
17. Folkeuniversitetet	3
18. Folkevirke	1
19. Fora	3
20. Foreningen Norden	3
21. Frie Fagskoler	1
22. Fritid og Samfund	1
23. Grundtvigsk Forum	3
24. Grænseforeningen	3
25. Grøn Hverdag	1
26. Kulturhusene i Danmark	1
27. Kvindernes U-lands Udvalg	1
28. LOF	3
29. Mellemføkeligt Samvirke	3
30. Netværket for økologisk folkeoplysning og praksis	1
31. Produktionsskoleforeningen	3
32. Sammenslutningen af Lokalarkiver	1
33. Sammenslutningen af Lokale Radio- og TV-stationer i DK	1
34. Socialistisk Folkeoplysningsforbund	1
35. Ungdomsskoleforeningen	3

5. Vedtægter for Dansk Folkeoplysnings Samråd

Navn

§ 1

Navn: Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS).

stk. 2. DFS' hjemsted er København.

Formål

§ 2

DFS ser det som folkeoplysningens formål at bidrage til den enkeltes personlige dannelse og uddannelse, og at medvirke til sikring og udvikling af demokratiet. Folkeoplysningen skal gennem sine mangeartede folkeoplysende aktiviteter fremme borgernes medbestemmelse, medansvar og aktive engagement i samfundets udvikling. Folkeoplysningen skal medvirke til at sikre borgernes kendskab til rettigheder og pligter og medvirke til at øge borgernes almenviden og deltagelse i et samfund med frihed, ligeværdighed og demokrati.

Stk. 2. DFS arbejder for:

- at samle de landsorganisationer, der i formål og aktivitet kan tilslutte sig DFS' formål
- at støtte og udvikle det folkeoplysende arbejde, der kan rummes indenfor formålet
- at styrke samarbejde på tværs af medlemsorganisationerne
- at varetage folkeoplysningens fælles interesser overfor myndigheder, beslutningstagere etc.
- at fremme folkeoplysningens værdier i samfundet

stk. 3. Enhver medlemsorganisation bevarer sin fulde og hele selvstændighed, og DFS kan ikke anfægte de enkelte medlemsorganisationers uafhængighed

Medlemmer

§ 3

Som medlemsorganisationer kan optages landsdækkende organisationer, der har folkeoplysning som et hovedformål og en hovedaktivitet. Ved landsdækkende forstås at organisationen skal have lokal fysisk forankring og have folkeoplysende aktiviteter i 4 af landets 5 regioner.

Aktiviteterne skal være iværksat af landsorganisationen eller dennes lokale foreninger/institutioner. En medlemsorganisation skal have foreningsstruktur og suverænitet (egne vedtægter, eget budget og eget regnskab).

stk. 2. Udelukkede som medlemmer er: Interesseprægede organisationer, idrætslige organisationer og idébestemte ungdomsorganisationer, politiske partier, samt kommercielle organisationer. Paraplyorganisationer kan ikke opnå

medlemskab. De nærmere afgrænsninger og uddybninger vedr. medlemsskabsoptagelse fastsættes i en vedtagelse, der optages som bilag til vedtægterne.

stk. 3. Optagelse som sker pr. 1. januar, kan ske efter skriftlig henvendelse med dokumentation for opfyldelse af bestemmelserne jf. stk. 1, inden foregående års udgang. Repræsentantskabsmødet er besluttende om optagelse af medlemmer efter begrundet indstilling fra DFS' bestyrelse, med angivelse af kategori, jf. § 4, stk. 2.

stk. 4. Udmeldelse skal ske skriftligt med 1/2 års varsel til 1. januar.

stk. 5. En medlemsorganisation har pligt til at oplyse DFS om forhold i organisationens virksomhed eller struktur, der kan drage medlemskabet i tvivl (jf. stk. 1 og 2).

stk. 6. Drages en organisations medlemskab i tvivl, skal sagen forelægges førstkommande repræsentantskabsmøde til afgørelse efter indstilling fra bestyrelsen.

stk. 7. Repræsentantskabsmødet kan med 2/3 af de fremmødte delegeredes stemmer ekskludere en medlemsorganisation, der ikke overholder reglerne for medlemskab.

Kontingent

§ 4

DFS' medlemmer betaler et kontingent til DFS' virksomhed.

stk. 2. Kontingentet opkræves efter tre takster således:

- a. Store medlemsorganisationer (3 delegerede med hver 1 stemme).
- b. Mellemstore medlemsorganisationer (2 delegerede med hver 1 stemme).
- c. Små medlemsorganisationer (1 delegeret med 1 stemme).

Kategoriseringen og ændring af kategorisering godkendes af repræsentantskabet efter indstilling fra bestyrelsen.

stk. 3. DFS' forenings- og regnskabsår er 1. januar - 31. december.

stk. 4. Kontingent fastsættes årligt af repræsentantskabet for næste regnskabsår.

stk. 5. Kontingentet forfalder til betaling pr. 1. januar og skal være betalt inden 1. april, da medlemsrettighederne ellers bortfalder. Retten til at genopnå medlemsrettighederne uden en ny behandling af medlemskab (jf. § 3, stk. 3) ophører,

hvis medlemsorganisationen står i resistance for to kontingentperioder.

Andre organisationer m.v.

§ 5

Bestyrelsen kan beslutte i DFS' arbejde at inddrage organisationer som associerede medlemmer eller partnermedlemmer.

Stk. 2. Bestyrelsen kan beslutte at optage organisationer, der arbejder med folkeoplysning, men som ikke opfylder medlemskravene, som associerede medlemmer.

Stk. 3. Bestyrelsen kan beslutte at optage organisationer der måtte ønske det og som har et interessefællesskab med DFS, der ikke nødvendigvis er folkeoplysning, som partnermedlemmer.

Stk. 4. Bestyrelsen kan fastsætte nærmere regler og tilbud for de forskellige former for tilknytning til DFS' arbejde, herunder betalings satser.

Repræsentantskabet

§ 6

Repræsentantskabet er DSF' øverste myndighed.

stk. 2. Der afholdes ordinært repræsentantskabsmøde hvert år i april måned.

stk. 3. Repræsentantskabet indkaldes af bestyrelsen med mindst 8 ugers varsel ved brev til medlemsorganisationerne med angivelse af foreløbig dagsorden.

stk. 4. Repræsentantskabets dagsorden skal mindst indeholde følgende punkter:

- a. Valg af dirigent.
- b. Valg af repræsentantskabsmødese-kretær.
- c. Valg af stemmetællere.
- d. Beretning.
- e. Regnskab.
- f. Fastsættelse af kontingent.
- g. Indkomne forslag.
- h. Valg.
- i. Eventuelt.

stk. 5. Forslag, der ønskes optaget på dagsordenen, skal være sekretariatet i hænde senest 4 uger før repræsentantskabsmødets afholdelse.

stk. 6. Medlemsorganisationerne skal senest 4 uger før repræsentantskabsmødet meddele sekretariatet navne på deres delegerede.

stk. 7. Endelig dagsorden bilagt eventuelt indkomne forslag, det reviderede regnskab, beretning og motiveret forslag til kontingent udsendes til medlemsorganisationerne senest 3 uger før repræsentantskabsmødets afholdelse.

stk. 8. Ekstraordinært repræsentantskabsmøde kan indkaldes med 2 ugers varsel og skal afholdes, såfremt mindst 20 pct. af medlemsorganisationerne kræver det med angivelse af motiveret dagsorden.

stk. 9. Repræsentantskabet består af delegerede udpeget af medlemsorganisationerne med respektive antal delegerede, jf. § 4, stk. 2. Repræsentantskabet er beslutningsdygtigt, når mindst halvdelen af de delegerede er mødt frem.

stk. 10. Repræsentantskabets møder er i øvrigt åbent for andre repræsentanter fra medlemsorganisationerne og tilknyttede jf. § 5, samt gæster.

stk. 11. En medlemsorganisation er kun berettiget til at deltage i repræsentantskabet med delegerede, såfremt den har indbetalt kontingent til DFS i det regnskabsår, hvori repræsentantskabsmødet afholdes.

stk. 12. Bestyrelsen består af 10 medlemmer.

Stk. 12a. Herudover udpeges en repræsentant af og blandt sekretariatets medarbejdere. Medarbejderrepræsentanten er tilforordnet og deltager uden stemmeret. Medarbejderrepræsentanten deltager ikke i behandling af spørgsmål af personalemæssig karakter. Er medarbejderrepræsentanten forhindret i at deltage ved at bestyrelsesmøde, deltager en suppleant.

stk. 13. På det ordinære repræsentantskabsmøde vælges af og blandt de delegerede:
- i ulige år: Formand samt 4 bestyrelsesmedlemmer.
- i lige år: 5 bestyrelsesmedlemmer.

stk. 14. Bestyrelsesmedlemmernes valgperiode er 2 år, og alle valg har virkning fra repræsentantskabsmødet.

stk. 15. Ved varigt forfald i bestyrelsen udpeger den medlemsorganisation, hvorfra bestyrelsesmedlemmet var delegeret, et nyt bestyrelsesmedlem, som fungerer til førstkommende ordinære repræsentantskabsmøde, hvor der finder nyvalg sted.

stk. 16. På det ordinære repræsentantskabsmøde vælges af og blandt de delegerede:
- i ulige år: 1 kritisk revisor for 2 år samt 1 kritisk revisorsuppleant for 2 år.
- i lige år: 1 kritisk revisor for 2 år samt 1 kritisk revisorsuppleant for 2 år.
Repræsentantskabet vælger årligt revisions selskab.

stk. 17. Såfremt en medlemsorganisation melder sig ud eller ophører med at eksistere, kan en person valgt som repræsentant fra denne organisation ikke længere besidde et tillidshverv i eller repræsentere Dansk Folkeoplysnings Samråd.

stk. 18. Alle valg og beslutninger sker ved simpelt stemmeflertal blandt de afgivne stemmer, dog ikke ved afstemning om eksklusion af en medlemsorganisation, jf. § 3, stk. 7, ved afstemning om vedtægtsændringer, jf. § 9, stk. 3 og ved afstemning om DFS' opløsning, jf. § 10, stk. 1. Blanke stemmer medregnes ikke.

stk. 19. Ved stemmelighed bortfalder forslaget, dog ikke ved omvalg, jf. stk.20.

stk. 20. Såfremt der opstår stemmelighed ved valg, foretages omvalg blandt de personer, der har opnået stemmelighed. Såfremt der atter opstår stemmelighed afgøres valget ved lodtrækning.

stk. 21. Såfremt én delegeret ønsker skriftlig afstemning, skal denne ske skriftligt.

stk. 22. Der udarbejdes beslutningsreferat af repræsentantskabsmødet, som udsendes til medlemsorganisationer og tilknyttede, jf. § 5.

Bestyrelsen

§ 7

Bestyrelsen konstituerer sig med næstformand.

stk. 2. Hvis formanden har varigt forfald, indtræder næstformanden som formand. Bestyrelsen konstituerer sig herefter på ny.

stk. 3. Bestyrelsen er DFS' øverste myndighed mellem repræsentantskabsmøderne. Formanden tegner DFS, men tegningsretten kan delegeres.

stk. 4. Bestyrelsen kan antage lønnet medhjælp.

stk. 5. Bestyrelsen kan nedsætte udvalg i det omfang, den finder det nødvendigt. Bestyrelsen fastsætter udvalgets kommissorium og beføjelser. Bestyrelsen kan udpege udvalgets formand.

stk. 6. Bestyrelsen samles til møde på formandens foranledning, eller når mindst fire bestyrelsesmedlemmer kræver det med angivelse af motiveret dagsorden. I sidste tilfælde skal mødet afholdes senest 2 uger efter, at begæringen er fremsat.

stk. 7. Bestyrelsen er beslutningsdygtig,

når mindst fem bestyrelsesmedlemmer er til stede. Beslutningen træffes med simpelt stemmeflertal. Ved stemmelighed bortfalder forslaget.

stk. 8. Der udarbejdes beslutningsreferat af bestyrelsesmøderne.

stk. 9. DFS udreder udgifterne ved bestyrelsesarbejdet.

stk. 10. Udgifter ved deltagelse i DFS' arbejde ud over det i § 7, stk. 9 nævnte, udredes af de enkelte medlemsorganisationer, med mindre bestyrelsen beslutter andet.

stk. 11. Med de i denne paragraf fastsatte begrænsninger bestemmer bestyrelsen selv sin forretningsorden.

Sekretariatet

§ 8

Bestyrelsen ansætter og afskediger sekretariatslederen. Sekretariatslederen ansætter og afskediger sekretariatets øvrige personale.

stk. 2. Sekretariatslederen er ansvarlig over for bestyrelsen for sekretariatets virksomhed.

Vedtægtsændringer

§ 9

Nærværende vedtægter kan kun ændres af repræsentantskabet på et møde.

stk. 2. Forslag til vedtægtsændringer skal være bestyrelsen i hænde to måneder før afholdelsen af repræsentantskabsmødet. Forslag til vedtægtsændringer skal udsendes senest 8 uger før repræsentantskabsmødet.

stk. 3. Vedtagelse af vedtægtsændringer kræver mindst 2/3 flertal på repræsentantskabsmødet.

Opløsning

§ 10

DFS kan kun opløses efter vedtagelse på to på hinanden følgende repræsentantskabsmøder. På det første repræsentantskabsmøde, der skal indkaldes med mindst 8 ugers varsel, kræves mindst ¾ flertal, for at forslaget er vedtaget.

stk. 2. Såfremt der på et repræsentantskabsmøde måtte være flertal, jf. stk. 1, skal der mindst 4 uger og højst 12 uger efter denne beslutning indkaldes til et nyt repræsentantskabsmøde med mindst 3 ugers varsel. På dette repræsentantskabsmøde er forslaget om opløsning vedtaget, såfremt det opnår simpelt flertal blandt de afgivne stemmer. Der skal samtidig træffes beslutning om anvendelse og afvikling af DFS' eventu-

---

elle midler, som skal gå til formål, der styrker den frie folkeoplysning.

stk. 3. Bestyrelsen forestår DFS' likvidation.

Ikrafttræden

§ 11

Vedtægterne træder i kraft pr. 17. april 2015.

Således vedtaget på repræsentantskabsmødet den 17. april 2015, jf. referat af mødet.

Per Paludan Hansen, Formand
Troels Borring, Dirigent
Trine Bendix Knudsen, Repræsentantskabsmødesekretær

Bilag 1 til Dansk Folkeoplysnings Samråds vedtægter.

§ 1

Bilaget er en uddybning af hvilke typer medlemsorganisationer, der kan optages som medlemmer. Sigtet med bilaget er at adskille den uddybende fortolkning af medlemsdefinitionen fra selve vedtægten, for på den måde at fremtidssikre vedtægterne. Og samtidig at gøre det muligt at tilpasse fortolkningen af medlemsdefinitionen til den udvikling, der finder sted i foreningslivet og i "tidsånden", dvs. i de politiske og økonomiske rammebetingelser, uden at det kræver vedtægtsændringer. Vedtægterne står altid over bilaget. Fortolkninger kan ikke være i modstrid med vedtægterne.

§ 2

Udelukkede som medlemmer er:

Interesseprægede organisationer (som f.eks. fagforbund, lærer- og fagsammenlutninger og erhvervsorganisationer), idrætslige, faglige, sygdomsbekæmpende organisationer, patientforeninger, hobby- eller serviceorganisationer, idébestemte ungdomsorganisationer, politiske partier samt kommercielle organisationer.

stk. 2. Med interesseprægede forstås: Foreninger, hvor selve påvirkningen og interessevaretagelsen af foreningens sag står højere end ideen om oplysning, debat og demokratiengagement. Oplysning vil typisk være en del af virksomheden, men hovedvirksomheden er at fremme en bestemt sag.

§ 3

Paraplyorganisationer kan ikke opnå medlemskab. En paraplyorganisation forstås som en organisation, der som medlemmer har andre landsorganisationer, og hvis formål er at være fællesrepræsentation.

En medlemsorganisations afdelinger/medlemsinstitutioner kan heller ikke være medlemmer.

§ 4

Bilaget vedtages og ændres af repræsentantskabet efter samme regler som gælder for vedtægtsændringer, jf. vedtægternes § 9. Bestyrelsen skal senest hvert 5. år fremlægge papiret til vedtagelse på repræsentantskabsmødet.

Bilaget træder i kraft pr. 1. januar 2007 og er senest godkendt i 2012.

---

6. Forretningsorden - repræsentantskabsmødet

§ 1

Samrådets repræsentantskabsmøder gennemføres i overensstemmelse med vedtægternes § 6.

§ 2

Ved simpelt stemmeflertal forstås flest stemmer af de afgivne stemmer, dvs. blanke stemmer medregnes ikke.

§ 3

Valg af dirigent. Valget forestås af Samrådets formand og sker efter reglerne om simpelt stemmeflertal, jf. § 2. Dirigentens rolle er at etablere talerlister samt at disponere debatterne på en måde der sikrer, at de får et logisk forløb.

I øvrigt skal dirigenten tilse, at reglerne i § 12 overholdes.

§ 4

Valg af stemmetællere og repræsentantskabsmødesekretær. Dirigenten er bemyndiget til at foretage det nødvendige skøn over, hvem af de foreslåede, der vælges. Hvis en afstemning kan spares, må dirigenten godt fravige det foreslåede antal af stemmetællere.

§ 5

Beretning. Godkendelse af beretninger kræver simpelt stemmeflertal, jf. § 2. Evt. resolutioner og repræsentantskabsmødeudtalelser behandles under punktet om beretninger.

§ 6

Aflæggelse af regnskab. Der aflægges regnskab for Samrådets drift. Der stemmes om godkendelse af regnskabet. Ved afstemningen kræves simpelt stemmeflertal, jf. § 2.

§ 7

Forelæggelse af forslag til kontingent. Forslag stilles på baggrund af bestyrelsens vedtagne budget. Ved afstemning om kontingent anvendes simpelt stemmeflertal, jf. § 2.

§ 8

Forelæggelse af indkomne forslag. Dirigenten giver ordet til forslagsstilleren eller en repræsentant for forslagsstilleren, som kan give en mundtlig redegørelse for forslaget baggrund og intentioner. Afstemning om indkomne forslag sker ved anvendelse af simpelt stemmeflertal, jf. § 2.

§ 9

1. Valg af formand.
2. Valg af bestyrelsesmedlemmer.
3. Valg af kritisk revisor og kritisk revisorsuppleant.
4. Valg af revisionselskab.

Der henvises til vedtægternes § 6. Såfremt der til et valg kun er stillet forslag om én kandidat, bortses fra denne bestemmelse, idet kandidaten erklæres for valgt uden afstemning.

§ 10

Eventuelt. Med mindre der foreligger en godkendelse af repræsentantskabet af, at resolutionsforslag og/eller repræsentantskabsmødeudtalelser kan færdigbehandles under dette punkt, giver dagsordenpunktet ikke anledning til nogen handling, der er bindende for Samrådet.

§ 11

Afslutning af repræsentantskabsmødet. Repræsentantskabsmødet afsluttes af Samrådets formand.

§ 12

Regler om tildeling af ordet. Enhver, der begærer ordet, gør dette gældende over for dirigenten ved til denne at aflevere meddelelse med sit navn, medlemsorganisation og evt. emne. De enkelte mødedeltagere tildeles ordet i den rækkefølge, som indtegningen og rækkefølgen af emner tilsiger. Enhver kan få ordet til forretningsordenen uden om den etablerede talerliste.

Ordet til forretningsordenen kan tildeles i følgende tilfælde:

- for at stille forslag om dirigentens afsættelse,
- for at stille forslag om afslutning af debatten,
- for at stille forslag om afstemning,

- for at stille forslag om nedsættelse af udvalg,
- for at stille forslag om udsættelse af en sag,
- for at stille forslag om at gå videre til næste punkt på dagsordenen,
- for at stille forslag om at taletiden begrænses,
- for at stille forslag om, at repræsentantskabsmødet suspenderes for en bestemt periode/tid.

Forslag til forretningsordenen skal uforøvet stilles til afstemning. Ved afstemningen anvendes simpelt stemmeflertal, jf. § 2. Såfremt ordet til forretningsordenen anvendes til andet end de ovenfor nævnte formål, fratager dirigenten taleren ordet, og han/hun indgår i den etablerede talerliste. Under talerrækken kan dirigenten tildele ordet for en kort bemærkning, der enten kan være formet som en berigtigelse eller en replik. Ved ethvert debatpunkts afslutning giver dirigenten forslagsstilleren lejlighed til en afsluttende bemærkning, inden forsamlingen forlader punktet eller går over til afstemning.

§ 13

Regler om valg af personer. Ved stemmeafgivning skal der anføres kandidatnavne i et antal svarende til antal ledige poster, i modsat fald erklæres stemmesedlen for ugyldig.

§ 14

Regler om repræsentantskabsmødets offentlighed. Repræsentantskabsmødet kan, efter indstilling fra bestyrelsen, beslutte at der kan indbydes gæster til overværelse af mødet. Under begrebet gæster henregnes også repræsentanter for pressen.

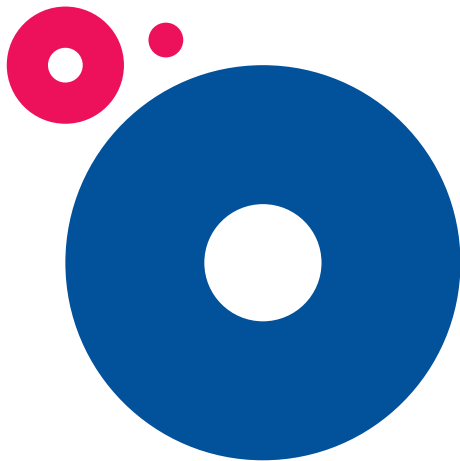
§ 15

Regler om stemmeret og taleret. I henhold til vedtægterne § 6, stk. 9, har alle delegerede fra medlemsorganisationer taleret og stemmeret. Tilknyttede organisationer jf. vedtægterne § 5 har taleret.

Således vedtaget på repræsentantskabsmødet den 12. april 2005.

Eva Møller, Formand
Peter Jon Larsen, Dirigent
Christel Schaldemose, Repræsentantskabsmødesekretær

Dansk Folkeoplysnings Samråd